

R

mány-

roen cselek-

ket
ik be
rnő

mand No. 12.

állozás

asz

Perth róma

ta utázik. Az
an egyöntetű
em várható
ngol-olasa vi
nagykövet

küzd
k két

ly Endre nagy
(Léda) két nő
akik néhány év
élnék, szörnyű
lós nőt tegnap
pai lakásukból.
család két nő-

O-án
antant
nácsa

A kisanant
bbi értekezle-
september 30-i
bősi gazdasá-
tási kérdések
galom problé-
számos olyan
re, amikkel
behatóan fog-
gi tanács ro-
zódte a szük-
A kisanant
t módosítani
khez fogják

PORT

tenisz-

Kelet tud.) A
Cluj város
raesti órákban
másodosztályu
mi dr Makkabi
Popescu pár el-
bstitte magát.
ld pár lesz.
mind az ora-
ották le az if-
Az ebben a
Eva Makkabi
en.
eptadó R. T.
L. Pop 14
80.

AT

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop
No. 244716/928.
Egyedl. árak:
220, fél-
lel. KKL-
gyedre 6,
coll.r. —
— Az
varjai és
nap-
állók a
Cluj meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Editor:
Ernő. Amini-
strator delegat si grant responsa-
bil-Felelős igazgató: Schwartz Endre
Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas
S. A. R. de Editura. Registrul publica-
tionalor periodic No. 43. Dos. 289—
1933. Tribunalul Cluj, Secția III.
Csütörtök, augusztus 4.
1933—5693. Av 7.
XXI. évfolyam, 173. szám.

VILAG TÜKRE

Sorsdöntő zsidó népszámlálás

Ezerkilencszázötvennyolc óta egyre nő ama országoknak száma, amelyek revízió alá veszik a zsidók kérdését és amelyek durván vagy szelíden szabadulni akarnak a zsidó lakosságától, vagy legalább is ki akarják szorítani a zsidókat a gazdasági és a szellemi élet minden síkjáról. Az a nemzedék, amely ma meglett ember, valahogyan még eltengődik az öröklött és szerzett anyagi és szellemi javak maradványain, még a lelki nyugalomát is megtalálja talán a multba való emlékezésben, vagy a jobb jövőt illető holdkőros reményben. Am az ifjaknak a nagy serege, amely a ma élő zsidó nemzedéket kellene helyén felváltsa, nem talál ezen a helyen már sem kenyeret, sem szellemi erőforrásokat. Egyre több azoknak a száma, amelyeknek kapui a zsidó ifjúság előtt lezárulnak. Maholnap zsidó számára tényleg nem marad más kenyér, mint az adás-vevés legalacsonyabbrendű fajtája, hiszen a magasabbrendű kereskedelmet is egyre jobban fojtogatja a numerusz klauzúra. A közönséges adás-vevés viszont, amelyhez oda kénytelen menekülni, aki más foglalkozás üzéséhez nem kap diplomát, vagy iparrendélyt, nemcsak fizikai nyomort okoz, hanem szellemi elnyomorodást is.

Köröskörül nincs tudományos laboratórium, ahova kutatásra és elmélyedésre szorjas zsidó fiatal ember belopózhatna, nincs mikroszkóp, amely fölő hajolhatna. Iskola, színház és minden más kulturáparátusban való aktív közreműködés inkább csak emlék a zsidóság számára, alig van műhely, ahol mesterséget tanulhatna, s így a zsidó ifjúság legjobbjai is csaknem hermetikusan el vannak zárva az élet anyagi és eszmei erőforrásaitól. Ki ne látná azt, hogy milyen tragikus fizikai és pszichikai deklaszálódás előtt áll az egész zsidó nép és hogy ebből a zárukoból nem vezetnek ki a régi mód-szerek.

Valahol mégis csak fizikai és szellemi otthonra kell találnon a zsidó nép, ahol egészen átértegződhet és ahol egy szabad és autonóm kulturális létben élheti ki a maga fizikai és szellemi energiáit, anélkül, hogy zavarná más népek köreit. Nemesak a történelmi kapcsolatok, de a legényszerűbb materiális adottságok miatt is, Palesztina az egyetlen lehetséges föld, ahol a zsidó nép nemzeti otthonát felépítheti, mert akárhol is történe zsidó telepítés, sehol nem juthatna ez a telep nemzeti önállóságra, csak izolált terület maradna más népi szuverénitás birtokán. Palesztinát fel kell építse a zsidóság nemesak azok számára, akik be fogják népesíteni földjét, de a diaszporában maradtak is csak a felépített ország anyagi és szellemi segítségével rendezhetik át életüket egészen alapokra, hogy legalább úgy éljenek a diaszpora országában, mint azok a kisebb-nagyobb népek, amelyeknek valahol van egy anyaországuk.

Hogy Palesztinában ma csak 450 ezer zsidó él, az nemcsak az angolokon és az arabokon mulott. Ha a zsidók akarták volna, ma már a keleturópai zsidóság nagyobbik fele Palesztinában élhetne normális életkörülmények között és talán nem is volna arab kérdés. Hiszen 1917-ben, a Balfour deklaráció idejében, a zsidó nép kezében volt Palesztinának sorsa. Ha annak a zsidó vagyonnak, amit később a különböző hitlerista rezsimiek elvettek a zsidóktól, csak egytized-része jutott volna palesztinai célokra, abban az időben még lehetett volna vásárolni egész Palesztina földjét és a megvásárolt telkek árán az arabokat jöszível és békésen áttelepíteni. Ezt a nagy sanszot eljátszotta a zsidóság és ma mindezt tiszteres erőfeszítéssel kell jóvátenni. Mégis ma is csak morzsa az, ami zsidó vagyonokból Palesztina számára jut. Apró morzsák, hiszen például egész Transzilvánia zsidósága nem ad annyit egy esztendőben a KKL-nek, mint amennyit egy német jómódú zsidó egymaga tud szánni arra, ha valami üzleti vállalkozást akar ott alapítani, vagy házat építeni.

Pedig minden más kísérlet akármennyire is szükséges, sőt nélkülözhetetlen, csak ettől függetlenül, sokszor pedig egészen

Mandzsuriában változatlanul áll a harc az orosz és japán csapatok között

Moszkva a japánoknak, Tokió az oroszoknak tulajdonítja az újabb támadásokat. Japán elutasítja bármilyen idegen hatalom közvetítését a határnyodalomban

Japán békeajánlatot tett a kínai kormányoknak

Hszingking, augusztus 3. Az orosz-japán határharcok egyre fokozódnak és komoly következményekkel fenyegetnek. A japán kormány azonban láthatóan azon fáradozik, hogy tekintélyének kihasználásával mellett csökkentse a határharcokból adódó háborus veszedelemet. A tokiói hadügyminisztérium megbízottja, a Havas tudósítójának adott nyilatkozatában, többek között rámutatott arra, hogy az orosz katonaság formálisan csak tegnap avatkozott be elsőlzben a határharcokba, ez azonban így is súlyosbítja a helyzetet. A japán külügyminisztériumnak egyik képviselője viszont oda nyilatkozott, hogy ha július 31-e óta nem is szüntenek meg pillanatra sem a harcok, megállapítható viszont, hogy egy a japánok, mint az oroszok csak igen kismértékben vették igénybe eddig azokat a katonai erőket, amelyek rendelkezésükre állanak. Tény azonban, hogy az orosz repülőgépek gyakran jelennek meg a japán hadállások fölött, így hétfőn hétszer, kedden pedig nyolcszor vonult el mintegy hatvan szovjetrepülő a japán vonalak fölött.

Ugyanekkor illetékes moszkvai szovjetkörök hangsúlyozták, hogy a japán hírszolgálati irodák és lapok által terjesztett hírek, melyek orosz repülőgépek mandzsu és koreai területek fölött történt megjelenéséről szóltak, nem felelnek meg a valóságnak. Moszkvai körökben hangsúlyozták, hogy ezeket a híreket a japán

katonai párt terjeszti tudatosan, melynek érdekében áll, a szovjet terület ellen történt ismételt japán támadásoknak és az anniat elszennvedett veszteségeknek igazolása és indokoltá tétele. Moszkvában tudni vélik, hogy egyes japán diplomaták is támadják a katonai párt kihívó magatartását és tevékenységét. Ha ez folytatódik, úgy elkerülhetetlen a súlyos és komoly következményekkel járó bonyodalom kialakulása.

Ellentétes híradások a határ harcokról

Ezekből az ellentmondó híradásokból csak nehezen lehet kihámozni a tényleges helyzetképet. A jelek szerint a japán katonai párt háborus törekvéseivel szemben áll a tokiói kormány mérséklő igyekvése, amely e pillanatban a csangkufengi és koreai katonai műveletek lokalizálására irányul. Moszkva is hangsúlyozza, hogy elkerülendők tartja a formális orosz-japán háboru kitörését, de ugyancsak súlyt helyez tekintélyének és többszörösen hangsúlyoztatott jogainak érvényben tartására. A támadási kezdeményezést is egymás terhére írják az oroszok és a japánok.

A moszkvai Tass ügynökség jelentése szerint augusztus 2-án reggel a japán csapatok folytatták offenzívájukat Zsozer-naia magaslatai ellen, mely orosz területek (Folytatása a nyolcadik oldalon.)

kiábrándító. Az olyan sok zsidó reménység-gel figyelemmel kísért eviani konferenciának például egész tónusában, minden jóindulata mellett, volt valami állatvédelmi jelleg. A konferencia egész sajnálkozási koncertjében, amely oly nagy részvételt volt a bajba-jutott zsidó tömegekkel szemben, de olyan vékony liku rostákon szürte át azokat, akik ide, vagy oda még esetleg beengedhetők, volt valami megálló. A kivándorlásoknak lehet még valami értelme az egyéni sorokat illetőleg, Einstein számára van hely a pasadenai csillagvizsgálóban, Freudot is ünnepléses keretek között veszik be a Royal Society tagjai közé Londonban, de ha rajtuk kívül is, tegyük fel, hogy két-háromszázezer náluknál kisebb zsidó is helyet kap idegen országokban, orvosi rendelőkben, mérnöki irodákban, boltok pultjainál és gyárak vagy műhelyek munkaszatlainál, mit jelent mind ez a zsidók kérdésének megoldását illetőleg? Vajon lehetnek franciák, angolok, uruguayiak, vagy ausztrálieiak ezek a bevándorlók, avagy nem maradnak-e meg ottan is zsidóknak és a zsidók számának szaporításával nem járulnak-e hozzá a zsidó kérdésnek olyan országokban is akuttá válásához, ahol eddig ezt a kérdést egyáltalában nem is ismerték?

Ha a zsidó nép 1918 óta többet dolgozott volna Palesztináért és jobban akarta volna az ország felépítését, akkor nem volna szükség eviani konferenciákra. Ma viszont újra nagy sansz előtt áll a zsidó nép. Az angol kormány néhány hét mulva nyilvánosságra hozza álláspontját Palesztina kérdésében. Hivatalosan közölni fogja, felosztják-e az országot és ha igen, mennyit terület jut ebből a zsidó nép számára. Hogy mi fog történni a zsidó néppel és a zsidó Nemzeti Ötthonnal, ez nemcsak az angoloktól, hanem jórészt a

Az orosz és a japán hadseregek

Oroszország már tavaly óta készül a háborura. A Távolkeleten lévő hadsereget, mely Blücher parancsnoksága alatt áll, fokozatosan megerősítette. Blüchernek tavaly 18 gyaloghadosztály, igen sok lovasság, körülbelül 1400 tank és páncélgépkocsi, 1200 repülőgép állott rendelkezésére, a repülőgépek között legalább 100 legmodernebb bombavető van.

Blücher haderejét a szovjet lassanként 300 ezer emberre egészítette ki. Ez a haderő megközelítőleg a hadilétszámon van. Az Amuron öt darab nagyobb (950 tonnas) ágyunaszád cirkál. Vladivosztkában, Oroszország legfőbb távolkeleti kikötőjében, néhány régebbi cirkálón és új ágyunaszádon kívül körülbelül 30 torpedónaszád és 70-80, részben lemodernebb tengeralattjáró tartózkodik.

A fentiek kívül a transzbajkái katonai kerületben 5-6 hadosztály van. A 23-ik hadtest külső Mongóliában, Ulan-Batorban (azelőtt Urga volt a neve) állomásozik. A szibériai kerület déli részében ezenfelül még öt lövészadosztályt találunk. Minden katonai kerületben nagyobb számú lovasságot is elhelyeztek.

Nagy gondot fordítottak az oroszok arra is, hogy az északi Jeges tengeren át használhatóvá tegyék vizutjukat a hadihajók számára. Hosszas kísérletek után különböző jégtróvakkal sikerült elérniük, hogy a nyári évad alatt az orosz hajók aránylag simán tudnak a Jeges tengeren közlekedni. Ezzel természetesen óriási stratégiai lehetőség nyílt meg az orosz haditengerészet számára, mert hadihajóit sokkal rövidebb uton tudja a Távolkeletre jöformán minden ellenőrzés nélkül elküldeni.

A távolkeleti szovjet-hadsereg megszerzésében további szempont az volt, hogy ez a hadsereg a helyszínen tudja ellátni magát hadianyaggal, élelemzével és minden egyéb felszereléssel. Ezért történt, hogy a szibériai nagy átkötő vasút második sinpárját is kiépítették. Azonkívül a szibériai vas, réz, ólom, ón, kőszén és arany bányakincsek felhasználásával hatalmas új hadipari gyártelepeket létesítettek.

Junius óta feltűnő jelentések érkeztek Moszkvából. Ezek arról szóltak, hogy a szovjet további csapatmozdulatokat végez Kelet felé. A hadianyaggyarak rendelkezletet kaptak a termelés fokozására, egyes gyarak egész éjszakán át dolgoznak, másokban a munkaidő reggel öt óráig éjjel tizenegyig tart. Olyan hírek érkeztek, hogy a szovjet a hadipar általános mozgósítását is elrendelte, bár ezeket a híreket pontosan még nem lehetett ellenőrizni. A távolkeleti haderők fővezére, Blücher tábornok az utóbbi időben Vladivosztkába helyezte át főhadiszállását.

Ami a szibériai hadsereget illeti, annak legénységét azokból az ázsiai néptörzsek-ből veszik, melyeket a szovjet a maga szempontjából megbízhatóknak tart. Ennek a hadseregnek a tisztikara állítólag szintén jobb, mint az anyaországé. Az utóbbi időkben azonban mind sürribben érkeztek az olyan hírek, hogy a tisztikar egy része, mint például Lyuska tábornok is — átszökött a japánokhoz.

A japán haderő viszont egy év óta áll harcban Kínában. A japánok lebecsülték a kínaiak harci készségét. Eleinte kevés haderőt dobtak harcba, azonban ma már — amennyire az öt titoktartásuk mellett

ellenőrizni lehet — 15 japán hadosztály harcol Kínában.

Meghódították Kína egy tekintélyes részét, de a rendelkezésükre álló aránylag csekélyszámu haderővel az elfoglalt területet nem tudják teljesen hatalmukban tartani. A sok bandaharc nagy erőket költ, amelyek esetleg, majd hiányozni fognak.

Mandszukóban a japánoknak eredetileg három hadosztályuk volt. Ezeket a legutóbbi hónapok folyamán ujonnan alakult tartalék-hadosztályokkal biztosan megerősítették. A japán hadsereg békeidőben a gárdahadosztályból és husz sorhadosztályból áll, továbbá négy önálló lovasdandárból. Mozgósítás esetén minden sorhadosztály még egy tartalék-hadosztályt állít fel. Tudtuk meg ezeket a tartalék-hadosztályokat nagyrészt már felállították, egyrésztüket már alkalmazták is.

Légihaderejét Japán az utolsó időben igen erős iramban fejlesztette. Vladivosztokek légvonalban alig van ezer kilométerre Tokiótól és Osakától, így tehát a modern bombázók számára nem volna különösebb akadály annak, hogy ezeket az óriási városokat összebombázzák. Azonban a léghaderejét Japánban kitünően megszervezték. Minden gyár telepén megvan az állandóan beépített repülőelhárító tüzérség, azonkívül két légvédelmi tüzérezred áll rendelkezésre.

A japán hadsereg repülőgépeinek száma jelenleg körülbelül 2500.

Ami haditengerészetet illeti, ez ma a keletázsiai vizeken dominál, mert az angol birodalom és az Egyesült Államok hajóhada után következik rangban.

El japán erőkket szemben az orosz csapatok számban erősebbek. A japánok viszont harcedzettebbek és harcra készebbek. Ha ezt a mai súlyos összeütközést nem tudják a szembenálló felek elsimítani, akkor igen nagymérvű háború törhet ki. Ez a háború két nemzet világnézetének lesz a kioldalma.

Uj kormányzót és új alkotmányt kapott Angliától Málta szigete

London, augusztus 3. Tegnap megtörtént Málta sziget új kormányzójának ki nevezése és a már hetek óta beharangozott s nagyjából ismeretessé vált új alkotmány proklamálása. Mint a Daily Telegraph jelenti: sem az új kormányzó, sem az új alkotmány nem keltett nagy örömet a szigeten, de Anglia kénytelen volt megerősíteni máltai pozícióját, hiszen az utolsó hónapokban megerősödtek bizonyos máltai köröknek elszakadási törekvései. Málta pedig fontos flottabázisa Angliának, amelynek sorsát egyetlen angol kormány sem nézheti közömbösen.

Sir Harry Luke, az eddigi máltai kormányzó, aki nem bizonyult elég erőskezű angol exponensnek, távozott helyéről és a Fidsi-szigetekre került. Utóda J. A. Hunter lett, aki a malájai vidékeken töltött be fontos szerepet az angol gyarmatügyi szolgálatban.

Az új máltai alkotmány az 1921-es alkotmányt váltja fel, amely önálló törvényhozótestületet és önálló kormányt biztosított a szigetnek. Az új alkotmány a kormány eddigi jogkörét a kormányzóra ruházza, aki mellé egy szabadon választott kormányzótanács kerül, amelynek tagjai azonban csupán tanácsadói szereppel rendelkeznek. A kormányzótanács véleményét sem köteles megkérdezni olyan esetekben, amikor katonai rendszabályokról vagy pedig nyelvhasználati kérdésekről van szó. Az új kormányzótanácsot egyébként csak néhány hónap múlva lehet majd megválasztani, hiszen előbb össze kell állítani a választói jogosultsággal bírók névjegyzékét.

Róma eddig még nem nyilatkozott az új máltai alkotmányról, amely erősen érinti a sziget részben olasznyelvű, részben pedig kihangsúlyozottan olaszbarát lakosságát. Málta benszülőtteinek jelentős része ugyanis kulturálisan sokkal közelebb áll Olaszországhoz, mint Angliához.

Egy regáti kasszafuró-banda karrierje és bukása

Tizenegy Wertheim-kasszát tört fel az öttagú társaság néhány hónap alatt

Eles tüzharc után fogta el a betörőket a rendőrség

Bucuresti, augusztus 3. Mint tegnap számunkban röviden jelentettük, a fővárosi rendőrségnek véres közelharok után sikerült lefegyvereznie és elfognia az ország legfélelmetesebb hírű kasszafuró bandáját, amelynek tagjai néhány hónap leforgása alatt, 11 Wertheim-kasszát nyitottak ki, a betörő tudomány legmodernebb eljárásainak alkalmazásával. A banda tagjai: Manea Florea, Anghel Gheorghe alias Gică Carcalete, Gh. Petrascu alias Gugu, Marin Anghelcsu alias Iuda és Costică Osan. A vacaresti fegyházban barátkoztak össze, ahová saját szakállukra elkövetett zsebmetszéseik juttatták őket.

Első ténykedésüként a Szeptember 13. ut egyik házába hatoltak be és négy ajtón áthaladva, ellopták a kasszát, kocsin Gogu lakására szállították és felnyitották, majd a kiürített vaskasszát a Dâmbovitza vízébe dobták. Az így szerzett pénzen Costică Osan szerezte be a betörőszerszámokat, amelyekkel a Calea Victorieián levő „Radu” üzlet ellen indultak rohamra. A kísérlet meghiúsult, meglepték őket és Costică Osan rendőrkézre került. Osan megnevezte büntetésait is, mire a rendőrség körözöletet bocsátott ki a négy jómadár ellen, akik akkor már Rosiori de Verde városkában kémlétek a terepet, majd Március 26-án 26-ra virradó éjszaka a Victor Panculescu üzlet Wertheim-kasszája ellen vonultak fel. Az udvaron és pincén keresztül hatoltak az üzletbe, de mire munkájukkal elkészültek volna, világos lett. Kénytelenek voltak dologvégetlenül visszavonulni. Mintegy 18 ezer lej értékű aprópénzt vehettek csupán magukhoz. De miután ez is 1 és 10 lejesekből állott, egy Pitesti melletti kis vasútállomáson elásták a pénzt, ami sulya miatt zavarta volna őket a mozgásban. Panculescu Wertheim-kasszája azonban tele volt pénzzel, a betörés meghiúsulását főlöttebb sajnálták.

Bucurestiben lakást rendeznek be a betörők

Április első napjaiban Craiovan jelenik meg a banda. Szobát bérelnek és betörnek „A szivárványhoz” címzett bodegába, ahonnan 25 ezer lejt és néhány aranyérmét loptak el. Ezen a pénzen kisebb vakációt engedhettek meg maguknak. Gugu Bucurestibe utazott szórakozni, Caralete pedig új szerelmével Anghel Stoicaval Turnu-Severinbe utazott. Itt szobát béreltek, butort vásároltak és szabályszerűen berendezkedtek. Április 15-én megérkezett Manea és Marin. A Leonida Tacu üzletet törték fel és innen 10 ezer rubellel és több arany éremmel megrakodva távoztak, majd megjelent Gugu is, akivel együtt visszamentek Craiovába. Anghela Turnu-Severinben maradt, hogy „vigyázzon a házra”.

Az egész országban dolgoztak a kasszafurók

Husvét éjszakáján Turnu Măgurelen dolgozik a banda. Mircea Panait tűzifakereskedésébe hatoltak be. A zsákmány 100 ezer lej, néhány aranyrud és értékes ékszerek. Ez a betörés volt a legsikerültebb. Az ékszerek között volt három pár keleti karkötő, egy ékköves aranygyűrű, egy jegygyűrű, három óra, stb. Timisoara, Băcău, Roman, Focsani, Oltenita és Câmpulung a banda tevékenységének további színhelyei. Anghela Caransebesre költözött. Itt bérelt új lakást, ahol a „fiuk” minden akció után megpihentek, két-három napot.

Kézrekerülnek a banda tagjai

A caransebesi lakáson kívül Chitila is volt otthona a bandának. „A fehér lóhoz” címzett fogadóban, kint a mezőn távol a szomszédok és a rendőrség gyana-kodó pillantásától. Itt lakott Elena Sănu, Marin Anghelcsu barátja. Közben Chitica Carcalete is hurokra került és a viz-

gálóbíró Vacarestibe kült. A banda azonban folytatta tevékenységét. Addig is, amíg valamennyien össze nem találkoztak ismét Vacarestiben. Maneának egy adott pillanatban kedve kerekedett a turistászkodáshoz. 1800 méter magasra vágyott egy Katica nevű hölgygel, akinek, mint tengerészmérnök mutatkozott be. Elegáns volt, értelmes volt és szép fiú volt Manea, csak éppen a hódító cím hiányzott. Eppen ezen a címen bukott el Manea. Katica észrevette ugyanis, a „Cristianul Mic” nevű hegytető menedékházában, hogy a mérnök urnak több pénze van, mint amennyi a mérnököknek általában szokott lenni. Másrészt pedig táskájában különös mérnöki szerszámok vannak: furók, kalapácsok és kések.

Katica feljelentette a mérnököt a caransebesi rendőrségen, ahonnan Bucurestibe küldték.

— Honnan van a pénzed? — kérdezték a szigurančan Maneától.

— Loptam — válaszolta Manea.

— Kítől?

— Egy angol nőtől a vonaton.

A betörőbandáról egy szót sem szólt. A nála talált „levelezés” azonban hiábavalóvá tette az angol nővel való mesét. Megtalálták a „Fehér lóhoz” címzett fogadót, ám a banditák vidéken „dolgoztak”. A házban csak a két nő, Anghelát és Eleánát találták meg. A fogadót szoros megfigyelés alá helyezték és 10 napi várakozás után a banda utolsó tagjai is megjelentek a fogadónál. Midőn észrevették, hogy körül vannak kerítve, harcba bocsátkoztak a rendőrökkel. Pisztoly és karabélylővések dörrenése verte fel az éjszaka csendjét. Marin Anghelcsunak sikerült elmenekülnie. Gugu a harc során

Fontos módosítások a vasárnapi munkaszüneti törvényben

A borbélyok vasárnap délig nyitva tarthatnak, de hétfőn délelőtt nem nyithatnak

Bucuresti, augusztus 3. A munkaügyi minisztérium rendeltetvényt dolgozott ki a vasárnapi munkaszünetet rendszabályozására vonatkozó törvény módosítására. A jövőben törvényes munkaszünetek lesznek: újév napja, vízkereszt, január 24, Szent György napja, husvét két napja, május 1, május 10, hősök napja, június 8, karácsony két napja.

A dekrétum előírja, hogy a fodrász és borbély műhelyek nyitva tarthatnak vasárnap délelőtt, de kötelesek a vasárnap dolgozó alkalmazottaiknak 24 órás pihenőt nyújtani. Ennek megfelelően a fod-

rász- és borbély-műhelyek zárva tartandók hétfőn déli 12 óráig. Az új törvény kivételt tesz a vasárnapi munkaszünet-kötelezettséggel abban az esetben, ha újév, husvét, vagy karácsony hétfőre esik. Ez esetben a kereskedelmi vállalatok vasárnap is dolgozhatnak, de husvét, vagy karácsony harmadnapján kötelesek pihentetni alkalmazottaikat.

Ami a törvény végrehajtásának ellenőrzését illeti, azt a munkaügyi minisztérium közegei, tehát a társadalombiztosító tisztviselői is végezhetik.

Nemzetközi ópiumcsempészeket lepleztek le New-Yorkban

Newyork, augusztus 3. A newyorki és washingtoni rendőrhatalóságoknak, továbbá a pénzügyőrségnek sikerült többhónapi kutatás és nyomozás után egy nemzetközi ópiumcsempészbandát leleplezni.

A leleplezésben az amerikai rendőrhatalóságok és pénzügyőrség segítségével kapott a londoni rendőrségtől is, amely a csempészbanda angliai összeköttetéseit derítette ki. Az amerikai ópiumcsempészek egyébként állítólag minden európai fővárosban alszervezetekkel rendelkeztek és ezek az alszervezetek gondoskodtak arról, hogy az Amerikából utnak indított ópiumszállítmányok az egyes országokba bebocsátást nyerjenek. A newyorki és sanfranciscói rendőrség

már letartóztatásba helyezte a nemzetközi csempészbanda legfőbb irányítóját és állítólag Berinben is több őrizetbevétel történt.

Ezeket az őrizetbevételeket a washingtoni rendőrhatalóságok kérésére fogantatták. Washingtonban ugyanis megtalálták a banda néhány európai ügynökének a titkos leveleit.

Az amerikai leleplezések és a marseillesi, valamint touloni rendőrségek leleplezései között szintén kapcsolat áll fenn. Azok a szállítmányok, amelyeket néhány hét előtt a marseillesi kikötőben, a múlt héten pedig a touloni kikötőben lefoglaltak, ugyancsak amerikai eredetűek és a most ártalmatlanná tett ópiumcsempészbanda küldeményei közül valók.

tyal.
— min.
nékkel — eg, másuttan
kihullottak.

Az arab és Gl

Hog Macdonald

London, augusztus 3. Legutóbbi ülésén több el Palesztina ügyében. desére válaszulva Malc matügyi miniszter ism történt haifai eseménye zó tel-avivi kilengések kérdésére a gyarmatüg kezd bejelentést tette: — Kétszázharmincha tagot toborozunk mos a sorozás után nyom dánk.

Thornes képviselő niszter ur, honnan var roristáznak?

Macdonald: Nélkül formációkat e kérdés sahoz.

Crean-Jones: Mily érvényesülnek a palesz ban?

Macdonald: Nincse arról, milyen mértékbe befolyásra vissza az zavargások. Bizonyos, dák a határokon kívül

A Basler National cikke közöl George F iamerőjének tollából. a cikkirő, amely a pa mozgalom mögött áll. — Azt mondják, — a palesztinai arab fel áll. Azokból a levelekt irt és az angol titkos tak, világosan kitűnik, ez arab agitátort o peznek ki és fasiszta célokra nagy összegek a palesztinai guerilla- tése azonban egy küll zében van, amelynek csempész, egy török multimilliomos a tagje

— A fegyvercsempé a westfalai Münsterb dik Palesztinában és látják a „második Le rézet a harcokban, de versecsempész Damaszk között. Márciusban ma riai hatóságok, de az emenekülnie. Főcélját kértse Ibn Szaudot az bok Napoleonját” a ölvkörébe akarja bevo

— Ez az Álma Fau s, aki a triumvirátus nemzeti hős lett 1936 kor Nabius és Pein. rított őt angol batali szorták, de a kis band zendülést. A háború volt, a németektől ki később a franciáknak atot. De elárulta k

A hegyekben En meg

Allandó kisér BIXA Gyomo Gyönyörű fekvé Prospektust

Az arab terroristákat irányító triumvirátus és Glubb őrnagy, az angolok második Lawrence-ja

Hogyan terrorizálta az arab bandák vezetője a szamaritánusok főpapját Macdonald gyarmatügyi miniszter nyilatkozata az alsóházban az arab terrorról és a zsidó önvédelemről

London, augusztus 3. Az angol alsóház legutóbbi ülésén több interpelláció hangzott el Palesztina ügyében. Több képviselő kérdésére válaszolva Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszter ismertette a július 25-én történt haifai eseményeket és az ezt megelőző tel-avivi kilengéseket. Sir Percy Harris kérdésére a gyarmatügyi miniszter a következő bejelentést tette:

— Kétszázharminchat főből álló rendőrsztagot toborozunk most Angliában, amelyet a sorozás után nyomban Palesztinába küldünk.

Thornes képviselő: Megmondhatná a miniszter ur, honnan van pénzük az arab terroristáknak?

Macdonald: Nélkülözöm a szükséges információkat e kérdés pontos megválaszolásához.

Crossley-Jones: Milyen külföldi befolyások érvényesülnek a palesztinai terrormozgalmában?

Macdonald: Nincsenek pontos adataim arról, milyen mértékben vezethetők külföldi befolyásra vissza az egyre tartó palesztinai zavargások. Bizonyos, hogy a fegyveres bandák a határokon kívülről jönnek be Palesztinába.

tinába.

Egy másik interpellációra adott válaszában a gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy pillanatnyilag nem áll módjában megmondani, mikor fog újabb nyilatkozatot tenni a kormány jövőbeni Palesztina-politikájára vonatkozólag, a maga részéről azonban igen kíváncsún tartja, hogy minél előbb kerüljön sor ilyen nyilatkozat megtételére.

Crossley: Nem áll-e szándékában a kormánynak három hónapra teljesen bezárni a palesztinai bevándorlást?

Macdonald: Nem. Semmi okot nem látok arra, hogy még súlyosítsuk az átmeneti időre életbe léptetett különleges korlátozásokat.

Mander: Miért nem toboroznak zsidó önkénteseket a rendőrségbe és a katonaságba? Nem volna-e szükség külön zsidó hadtest létesítésére azon kerületek megvédésére, amelyek a felosztás után a zsidó államhoz fognak tartozni?

Macdonald: 758 angol és zsidón kívül, akik a rendszeres rendőrsztagokhoz tartoznak, ezidő szerint 3040 zsidó segédrendőr teljesít szolgálatot és 2400 tartalékban van. A második kérdés még nem időszerű.

A rejtélyes triumvirátus

A Basler Nationalzeitung feltűnést keltő cikket közöl George Herald, a Kelet kitudósírójának tollából. Triumvirátusról beszél a cikkíró, amely a palesztinai arab terrormozgalmak mögött áll.

— Azt mondják, — írja Herald, — hogy a palesztinai arab felkelés mögött a Duce áll. Azokból a levelekből, amelyeket a mufti írt és az angol titkos szolgálat kezébe jutottak, világosan kitérünk, hogy Bagdadban több száz arab agitátort olasz instruktorok képeznek ki és fasiszta forrásból propaganda-célokra nagy összegeket kapnak az arabok. A palesztinai guerilla-harcok tényleges vezetése azonban egy különös triumvirátus kezében van, amelynek egy német fegyvercsempész, egy török tiszt és egy amerikai multimilliomos a tagjai.

— A fegyvercsempész Gusztáv Schmelzer, a westfalai Münsterből. 1920 óta tartózkodik Palesztinában és az arab törzsek benné látják a „második Lawrence“-t. Nem vesz részt a harcokban, de ő a leghíresebb fegyvercsempész Damaszkusz és a Vörös-tenger között. Márciusban majdnem elfogták a szíriai hatóságok, de az utolsó percben sikerült elmenekülnie. Főcélját abban látja, hogy elértesse Ibn Szaudot az angoloktól. Az „arabok Napoleonját“ a Berlin-Róma tengely szövetségére akarja bevonnani és így akarja aláírni Anglia pozícióját a Közel-Keleten.

— Ez az álma Fauzi Bey el Kaukadjinak is, aki a triumvirátus második tagja. Arab nemzeti hős lett 1936. augusztusa óta, amikor Nabluz és Penin között formális csatát vívott az angol batalion ellen. Seregét szétvágták, de a kis bandákkal tovább folytatta a zendülést. A háborúban török százados volt, a németektől kitüntetését kapott, majd később a franciáknak teljesített kémszolgálatot. De elérte a kenyéradóit és 1925-ben

részt vett a druzok felkelésében, majd Ibn Szaudhoz menekült. Az angol titkos szolgálat innen is elűzte és Irakban kezdte meg propagandáját a Bagdadtól Akabáig terjedő nagy arab állam terve érdekében. Ennek az álomnak az előfeltétele volna Palesztina felszabadulása az idegen uralom alól. Ezért összefogtatja minden tevékenységét Palesztinára.

A triumvirátus harmadik tagja Charles Crane chicagói dollármilliomos, akinek apja Amerika „fürdőakád-királya“ volt. Crane diplomata pályára ment és már 1917-ben bejárta a Keletet. 1922-ben tagja volt annak a bizottságnak, amely a szíriai népszavazást levezette, 1923-ban pedig amerikai megfigyelő volt Jeruzsálemben. Innen erednek az arabok iránt érzett szimpátiái. Csekket írt alá a druzoknak, támogatta Feisal harcát Irakban, finanszírozta az egyiptomi Wafdot és bankjegyekkel táplálta a palesztinai arabok 1929-es, 1936-os és 1938-as zavargásait. Az arab vezetők minden hónap elsőjén kopogtatnak Crane jeruzsálemi megbízottjának ajtaján, akitől anyagilag függnek. Crane Palesztinát és Transzjordániát arab fennhatóság alatt szeretné egyesíteni és fontos gazdasági monopóliumokat akar biztosítani magának. Nagyon bízik Fauzi Bey tehetségében, akivel állandó összeköttetésben áll és dr Chahbandarban, aki Szíria külügyminisztere volt valamikor, ma pedig chicagói szomszédja a dollármilliomosnak.

A második Lawrence

S mit tesznek ezen triumvirátus ellen az angolok? Egyetlen angol tiszt van Palesztinában, akinek hasonló nimbusza van, mint Lawrence-nak. Glubb őrnagy ez, a pusztai osztagok parancsnoka a transzjordániai határnál. Ez a katona a beduinok összes tájshózárait beszéli és hol barátként, hol ellenségként lép fel a nomád törzsekkel szemben. Páncélkocsijának, mely bámulatos gyorsasággal és hirtelenséggel tűnik fel a pusztá egyik, vagy másik pontján, nagy tisztelete van. Csapataiban benszülöttek vannak. Az angolok idegen légiónak tekintik ezt a sereget, az arabok pedig testvéreknek, akik csak a rendet akarják fenntartani a határnál. Glubb őrnagynak sikerült szívélyes kapcsolatot teremteni a félvad törzsekkel és alakjait különböző legendák veszik körül. A törzsek belső életéről szerzett intim értesülései kitűnő szolgálatot tesznek az Intelligence Service-nek. Nem csoda, ha az angolok ebben az őrnagyban látják a legjobb ellen-

eszközt a triumvirátussal szemben, mely az arab terrormozgalmak mögött áll.

A szamaritánusok főpapja a terrorista vezér előtt

Jeruzsálemből jelentik, hogy az évszázadok óta a Garizin hegyén élő szamaritánusok főpapja parancsot kapott Abdul Rahimtól, a palesztinai terroristák vezérével, hogy jelenjék meg előtte és hozzon magával sarcot. Az ősi zsidó szekta főpapja, Tefvik Cohen készpénzzel és egyéb ajándékkal megvárakoztatva, hogy engedelmessédjék a fegyveretösszerülő parancsnak, amelyet a terroristák vezére intézett hozzá. Bekötötték a szemét és így vezették dombokon és zegzu-

Hadbírósg dönt a krétai lázadók felett

Athén, augusztus 3. A meghiusult krétai forradalom vezetői hadbírósg elé kerülnek. A vezetők közül eddig hármat sikerült letartóztatni s igen valószínű, hogy mindhármukat a legrövidebb időn belül halálra ítélik. Az ítélet végrehajtására előreláthatóan nem kerül sor, miután az összeesküvés nem veszélyeztette komolyan

Cadum kenőcs minden bőrbetegség ellen

A bőr betegségei okozta rájalmakat könnyen megszüntetheti, ha idejében használja Cadum kenőcsöt. Azonnal elmulasztja a viszketést, enyhíti és gyógyítja a bőr bármely irritációját vagy gyulladását. Ugyancsak fejtúlmelegségeket, kiütéseket, sebeket, égési sebeket, csalánkiütéseket, aranyér, ruh. bőrtámaszt és egyéb sebek ellen.

gos utakon keresztül a terrorista vezér főhadiszállására. Rachim biztosította a főpapot, hogy a bandák nem fogják bántalmazni a szamaritánusokat. A válóság azonban az, hogy a magára hagyott szamaritánus törzs terrorista alvezérek súlyos nyomása alatt él. A főpap unokaöccse ezért emelkedett a nablusi körzetből. Ő az első szamaritánus, aki kétezer év óta elhagyta községét. Az arab lapok jelentik, hogy a szamaritánus főpap leszállott Gerizin hegyéről Nablusba, hogy tiltakozzék az ottani kerületi kormányzóval a „zsidók által ártatlan arabok ellen elkövetett“ bombamerényletek ellen. Zsidó körökben tisztában vannak ezzel, hogy a szamaritánus főpap az arab terror nyomása alatt tette meg ezt a lépést.

a kormány helyzetét, sőt — éppen ellenkezőleg — megmutatta, hogy milyen erős a kormány helyzete. Augusztus 4-én lesz két éve, hogy Metaxasz tábornok hivatalba lépett s valószínű, hogy az évforduló alkalmából az összeesküvők vezetői kegyelmet kapnak.

Select Mozgó

Ma, csütörtökön szenzációs premier!! Az európai filmgyártás remeke!

Riadó Pekingben

aktuális témájú, izgalmas dráma, melynek liúktető cselekménye a Távol Keleten játszódik le. Főszerepekben:

Gustav Fröhlich, Peter Voss

Eredeti felvételek! Aktuális téma! Műsoron kívül Hangos hirdető!

A „hazátlan“ Nora Gregor

Starhemberg hercegné játsza el Ausztria utolsó napjairól készült filmet

Párizs, augusztus 3. Az osztrák film Bécsből emigrálni kényszerült vezetői Párizsban Austria-Film néven filmgyártó vállalatot alapítottak. Az Austria-Film rövidesen meg is kezdi első produkciójának forgatását, a joinvillei filmvárosban „Hazátlanok“ címmel film készül Ausztria utolsó napjairól, amelynek női sztárja, Nora Gregor, a Burgtheater híres színésznője, Starhemberg hercegné, a Heimwehr volt vezérének felesége lesz.

Már épül is a joinvillei mezőkön a régi Bécs, Francia munkások vidáman füttyörszve dolgoznak a bécsi Stephansplatz ódon barokkstílusú palotáinak és Bécs legjellegzetesebb építészeti műemléke, a híres Stephanskirche híj másának elkészítésén. Itt fognak lezajlani a film valóban nagyszabásúnak ígérkező tömegjelenetei.

Bent a műteremben is folyik a díszlet-építés. Az egyik sarokban beszélgetünk a női főszereplővel, Nora Gregorral:

— Hosszu volt az ut a Burgtheater színpadától a Páris melletti studióig, — mondja fátyolos hangon Starhemberg hercegné. Hosszu hetekig éltünk egy kis svájci faluban, hazátlanul elhagyottan. Férjem birtokai Ausztriában vannak és így minden jövedelem nélkül élünk urammal és kisfiunkkal. De az élet nem áll meg.

Dolgozni fogunk. — A hercegné szóval visszatér a színpadra?

— Ezt még nem tudom. Párizsba hívtak, hogy játsszam el egy történelmi film főszerepét. Ausztria utolsó napjairól szól a film cselekménye.

Tragikus feladat, de elvállaltam, mert úgy érzem, hogy ez talán több is, mint színjátszás.

Megmutatni a világnak a független, önálló Ausztria elmúlását, újra életre keltetni a történelmet.

Különös melegség árad a gyönyörű asszony hangjából, amikor Ausztriáról beszél. Kezével meg-megsimogat egyes díszleteket, a régi Bécs uccarészleteit, öreg gázlámpáit.

— A herceg is itt van Párizsban? — kérdezzük Nora Gregortól.

— Nem. Férjem a fiammal Svájcban maradt, valószínűleg csak Londonban találkozik velük, ahová a film felvételének befejezése után én is átmegek. A film felvételei valószínűleg sokáig el fognak húzódni, mert még nem tudok valami jól franciául, de remélem, hamarosan belejövök. De addig is kijárok ide, míg a felvételek elkezdődnek. Itt vagyok a díszletek építésénél, vigyázok arra, hogy minden tökéletesen élethű legyen, mert ami itt a műteremben készül, több mint film, nekem a „nagy szerep“, Európának, a világnak pedig történelmi emlék Ausztria utolsó napjairól.

Nora Gregor hangja egyre fátyolosabb lesz. Elbucuzunk a Starhemberg hercegnéből francia filmszínésznővé lett Nora Gregortól és amikor a papírmásból készült régi bécsi házak között elhagyjuk a Párizs melletti studiót, mi is úgy érezzük, hogy a „Hazátlanok“ tényleg több, mint film, — egy darab történelem: Európa 1938-ban, Ausztria utolsó napjai, játssza Starhemberg hercegné, Nora Gregor.

A hegyekben — a tengeren én megvédem

Allandó kisérője én legyek.

Nem kell külföldre menni

BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű. Gyógyúrti felvétel, fenyvesek között. Június 1-től nyitva. Prospektust küld kívánatra: Dircófiumos, Bátor BIXAD, Jód, SATU-MARE.

Állampolgársági fel- folyamodások a cluji törvényszék előtt

Pergálló kifogás egy segédbíró ellen. Formai okok és lényegbe- vágó döntések

Cluj, augusztus 3. Az ügyészség felfolyamodása folytán a cluji törvényszék szűnési tanácsa állampolgársági ügyeket tárgyal ma délelőtt. A járásbírósgat fel-
folyamodás és rendbelévonék találta az
okmányokat, de az ügyészség felfolyamo-
dást jelentett be ellenük, mert például
egyiknek iratai között előfordult olyan,
amelyben *Tóvinnak*, míg általában a többi
iratokban *Antalnak* hívják. Másoknál vi-
szont az a baj, hogy a községi hatóság ál-
tal rendben kiállított illetőségi bizonyít-
ványba nem vették bele azt a paragra-
fust, amelynek alapján kiállították.

legyenek téve annak, hogy állampolgársá-
guktól megfosztják őket.

Dr. *Fendrich* jogi érvekkel igazolja,
hogy még a felfolyamodási tárgyalás so-
rán is módjában áll a felülvizsgálat alatt
állónak új iratokat bemutatni, amelyek a
felfolyamodásban kifejtett követelmé-
nyeknek megfelelnek.

A cluji zsidó jogászság feszült figyelmé-
mellett lezajló tárgyalás azzal ért véget,
hogy a törvényszék az ítélethirdetést egy
hétrel elhalasztotta.

Az ügyek tárgyalására a végrehajtási
intézkedésnek megfelelően, nem rendes, két
tagból álló törvényszéki tanács vonul be,
hanem az elnökön kívül még két tag. A
tárgyalás megkezdése után, dr. Klein
Miksa ügyvéd, a felülvizsgálásra kerülő
polgár nevében kifogást emel a törvény-
széki tanács összetétele ellen. A kifogást
azzal indokolja, hogy a tanácsban van egy
segédbíró is (supleant), holott a végre-
hajtási utasítás három bíróról beszél, nem
adva lehetőséget arra, hogy az ítékezés-
ben segédbíró is résztvegyen. A törvény-
szék visszavonul s hosszas tanácskozás
után új összetételben jön ismét vissza,
ugyanis az elnök *Varduca* törvényszéki
bírónak, közbejött akadály miatt ki kel-
lett lépni a tanácsból. Dr. Klein az új ta-
nács előtt megismétli a kifogást. Hangoz-
tatja azt, hogy semmilyen személyi kifo-
gása sincs a tanácsban résztvevő dr. *Bu-
tura* segédbíró ellen, de mégis fenntartja
a kifogását, mert a törvény nem enged
meg, hogy az ügyben segédbíró is ítélez-
hessen. A törvényszék kihirdeti döntését,
amely szerint a kifogást egyesíti az ügy
érdemével.

Stoilov ügyész bejelenti, hogy az
ügyészség fenntartja az írásba beadott
felfolyamodását, annak indokaival egy-
ütt s kéri a kifogás elutasítását.

Dr. Klein Miksa ezek után ismerteti az
állampolgársági revíziót megelőző körülmé-
nyeket. Elmondja, hogy féktelen kam-
pány éveken át azt hirdette, hogy millió
számba szívárogtak be az országba kül-
földi zsidók s hogy ezek család uton
szerzett állampolgársággal maradtak meg.
Ez a kampány engedve, lépett a
törvényhozó arra a zsidóságot súlyosan
kártó utra, hogy elrendelte a zsidók ál-
lampolgárságának felülvizsgálatát. A zsi-
dóság széles rétegei meg voltak arról győ-
ződve, hogy ez a megalázó intézkedés sem
hozhat olyan eredményt, ami az említett
kampány adatait igazolná, ha végrehajtá-
sa az igazságosság szerint fog történni.
Ezen mindazok, akik felülvizsgálatra
kerültek, nagyon kis kivétellel még azt is
tudták igazolni, hogy dédnagyszüleik
csontja is az ardeali földben porlad. An-
nál csodálatosabb tehát, hogy az ügyész-
ség olyan felfolyamodási indokokra hivat-
kozik, hogy egyik bizonyítványban lévő
név nem egyezik meg betűszerint a má-
sikban előfordulóval. Tehet-e bármelyik
polgár arról, ha valamelyik közigazgatá-
si tisztviselő elnézése folytán nevének egy-
másik, használatos s a szigorúan törvé-
nyestől eltérő formája került be okmá-
nyainak egyikébe? Vagy arról, ha az ille-
tőségi bizonyítvány nincsen megindokol-
va olyan módon, hogy abból kitűnjék,
mely paragrafus alapján állította ki azt a
közigazgatási hatóság. A zsidók, akik ál-
lampolgárságukat az 1924-es felvétel
alapján igazolni tudják, arra nem lehetnek
kényszerítve, hogy bármilyen aktát is
megtegyenek. Respektálni kívánják ezt a
számukra oly súlyos intézkedést, bemu-
tatják mindazon aktákat, amelyet a ható-
ságok megkivánnak, de tiltakoznak az el-
len, hogy átlátszó és formai okok miatt ki-

Feszülő harisnya kiemeli a láb vonalát!

Árva is ügyel, hogy a harisnya
pánc nélkül simuljon, a selyem-ro-
ganyos maradjon — mert összes
harisnyáit mindig csak Lux szap-
panpehellyel mossa.

LUX hideg vízben is azonnal habzik

Elutazott Palesztinából a fel- osztási bizottság

JERUZSALEM, augusztus 3. A palesztinai felosztási bizottság tegnap befejezte palesztinai munkálatait és ma hajóra szállott Háfában és hazá indult Angliába. A bizottság augusztus 15-ikén kezd meg londoni kihallgatásait és 25-ikén hozzászólást jelentésének előkészítéséhez, amelyet szeptemberben terjeszt a kormány elé.

Szeptember 30-tól megfosztják működési joguktól Németország összes zsidó orvosait

A volt frontarcosoknak segílyt ígér az állam, ha az orvosi prakszis
elvéstése miatt nem tudnának megélni

BERLIN, augusztus 3. A német hivatalos lap rendelettörvényt közöl, melynek értelmében szeptember 30-án lejár a zsidó orvosok működési engedélyének határideje. Ez azt jelenti, hogy a zsidó orvosok, akiknek eddig csak az árja betegek kezelését tiltották meg, ettől az időponttól kezdve be kell, hogy zárják rendelőiket és meg kell, hogy szüntessék mindennemű orvosi tevékenységüket. Hogy milyen súlyos természeti ez a rendelkezés, arra talán legjellemzőbb az a körülmény, hogy maguk a hácihatóságok is szükségesnek tartották, hogy bizonyos enyhítésekkel csökkenték a zsidó orvosi kar teljes tönkretételének katasztrófáját. A belügyminisztérium felhatalmazást kapott arra, hogy kivételes esetekben meghosszabbíthassa a működési engedélyeket. A rendelet azt is kitételekbe helyezi, hogy ha megélhetési nehézségekbe jutnának olyan zsidó orvosok, akik a világháborúban a fronton harcoltak, úgy azok segílyt kaphatnak.

Szigoru intézkedések a valutakijárok ellen

Bucuresti, augusztus 3. A nemzetgazdasági minisztérium közudomásra hozza, hogy néhány ízben olyan esetekről tettek jelentést, hogy különböző egyének a külkereskedelmet rendszabályozó hivatalhoz benyújtott kérvények kezező elintézése végett megpróbálták megvesztegetni a tisztviselőket. Olyan esetekről is tudomást szerzett a minisztérium, hogy különböző személyek azt a hitet keltik a valutaigénylőkben, mintha befolyásuk lenne a bizottságnál és ebből anyagi előnyüket szereznek. Tekintettel ezen esetek súlyos volta-ra a minisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy szigorúan tilos kijárokhoz fordulni. Azokat a tisztviselőket, akiket megvesztegetnek, azonnal elmozdítják. Az ilyen metódusokhoz folyamodott cégek és magánosok ellen pedig bünyügyleg fognak eljárni. A minisztérium egyes osztályainak adott szigorú rendelkezések értelmében a kéréseket azok beiktatási sorrendjében intézik el, teljes tárgyilagos kritériumok alapján. A minisztérium felkéri a közönséget, értse meg erőfeszítéseit a becsületesség, rend, pontosság és tárgyilagosság rendszerének bevezetésére a köztevékenységben, hogy mindenki jogos igénye teljesíthető legyen és senki se legyen kénytelen kerülő utakon keresni ügye rendezését.

Felhívás Ardeal zsidóságához!

Az Exekutive most már hivatalosan is közölte, hogy a XXI. Cionista Világkongresszus, mely a felosztásról fog dönteni, még ez év decemberében összejön.

Ezzel a bejelentéssel kezdetét vette a Zsidó Állam megalakításának történelmi korszaka. Egy olyan korszak, melyet megérni két év-
ezred óta csak a mi nemzedékünknek ada-

tott meg.

A zsidó nép történelme fordulópontoz érkezett. A közeljövő eseményei döntő kihatással bírnak sorsának alakulására és évtizedekre szabják meg annak irányát. A Zsidó Állam, melyet a XXI. kongresszus fog proklamálni, lesz a kiindulási pontja és a biztosítéka a zsidó jövőnek.

A ZSIDÓ NÉP SORSAÉRT MIN DEN EGYES ZSIDÓ FELELOS!

Nemcsak a cionisták, akik ezt a sorsdöntő fordulatot meghirdették és előkészítették, de mindenki, aki részese a zsidó sorsközösségnek.

A történelem parancsa ma minden zsidót utolsó, intő figyelmeztetéssel szólít felelőségének felismerésére és kötelességének teljesítésére.

A XXI. kongresszus, amely a döntést hozza, a sékelfizetők szavazata alapján ül össze és minden zsidónak sékele alapján kell a

kongresszus megválasztásánál véleményét nyilvánítania.

Az Exekutive elrendelte, hogy az 5698-as sékelakciót augusztus 15-én be kell fejeznie.

Ardeali cionista szervezet felhívótanak minden zsidót, hogy sékele megváltása által fejezze ki készségét az országépítő miben való részvételre és dokumentálja, hogy az egész világ zsidóságával együtt egységesen, kitartóan és törhetetlen akarattal áll arvonálba a zsidó nép emberi jövőjének kiharcolására.

ARDEALI ZSIDÓ NEMZETI SZÖVETSÉG

Reiter Károly s. k. Dr. Mózes László s. k.

Ardeali WIZO Föderáció:

Dr. Róth Dezsóné s. k. Reiter Lunka s. k.

Ardeali Klal-Cionista Szervezet:

Dr. Weiss Arthur s. k. Dr. Marton Ernő s. k.

Aviva Bariszia Hahonim:

Pető Tibor s. k. Fried Miksa s. k.

Brit Kibucit:

Jámbor Ferenc s. k. Dr. Bleicher Alfréd s. k.

Ardeali Mizrachi Szervezet:

Nussbaum Sámuel s. k. Mittelmann Jakab s. k.

Merkaz Hanoar:

Kincs Lipót s. k. Jakobovics Gedalje s. k.

Hanoar Hacioni:

Florenthal Avram s. k. Gartner Mose s. k.

Brith Hanoar Hamizrachi:

Just Mose s. k. Mihály Aladár s. k.

Tenuath Toramela:

Mairovits Eduard s. k. Weinberger Mose s. k.

Sulyos autószerencsélenség érte Magyarországon az aradi törvényszéki elnököt és feleségét

Budapest, augusztus 3. (Rador.) A dél-magyarországi Deszk közelében sulyos autószerencsélenség ért egy román gépkocsit, amely előzni akart egy másik autót. Dr. Salvator Vuia aradi orvos és dr. Romulus Oresian, az aradi törvényszék elnöke sulyosan megsebesültek. Oresiané koponyaalapi törést szenvedett. Mindhármat a szegedi kórházba szállították.

A magyarországi ötéves terv nem válija be a hozzá fűzött reményeket

Budapest, augusztus 3. (Rador.) Bizonyos jelek szerint az ötéves terv nem váltja be azokat a reményeket, amiket egyes ipari körök tápláltak. A Pesti Napló megállapítja, hogy az állami rendeléseknek nem sikerült teljesen lecsapolni a belföldi fogyasztás és ipari beruházások csökkenése által előidézett lehangoltságot. Ipari körökben panaszkodnak, hogy a jövedelmi adó megfosztja őket nemcsak a kis nyereségtől, de még a többe egy részétől is. Ezzel magyarázható — írja a lap — a magyar ipari értékpapírok állandó esése a budapesti tőzsdén.

SPORT

A másodosztály összes számaint az oradeai Makkabi fiatal gárdája hódította el a CIAC teniszversenyén

A versenyen a zsidó sportolók igen jól szerepeltek

Cluj, augusztus 4. (Az Uj Kelet tud.) Kivonatossan ismertették már a CIAC országos teniszversenyének eredményeit. Tekintettel azonban arra, hogy a versenyen igen szép számban vettek részt a zsidó sportegyesületek tagjai és jórészt az összes számban komoly sikereket értek el, nem mulasztjuk el a zsidó sport képviselőinek teljesítményeire részleteiben is rámutatni.

A verseny egyik kellemes meglepetése, hogy a másodosztályú számkat a női egyen és az ifjúsági férfi egyen kivül mind az oradeai Makkabi fiatal gárdája hódította el. Az oradeai Makkabi sikere mindennél jobban bizonyítja, mennyire hálás feladat az ifjúsággal foglalkozni. Egyénleg: Grünwald az egyes játékokban meglepő gyenge formát mutatott. Balszerencséjére már az első fordulón Erős Csibivel került össze, akinek kitűnő formája előtt meg kellett hajolnia. Annál jobban szerepelt azonban a másodosztályú számban, ahol az elért oradeai Makkabi-sikerekben jelentős érdemeket szerzett. A Makkabi gárda legjobban szereplő tagja Szász Éva volt. A fiatal hölgyversenyző az összes számban ezúttal is kitűnő kondíciójával, hatalmas játékkedvvel és egyre izmosodó tudásával tünt ki. Szász Éva változatlanul igérete a zsidó teniszsportnak. Ugyancsak kitűnő teljesítményt nyújtott Halmi István dr. is, aki szívós kitartással és még mindig fejlődő tudással küzdötte fel magát néhány másodosztályú szám döntőjéig. A másodosztályú vegyes párosban fejlődőképessé tudást árult el Keleti Boriska. Az oradeai Makkabi fiataljai váltakozó szerencsével startoltak. Ha nem is értek el visszhangzó sikereket, szereplésükkel úgy a maguk, mind egyesületük komoly sporttevékenységét igazolták. A fiatal oradeai gárdából különben Fried László kitűnően van.

A Haggibbor sajnálatosan gyér számban vett részt a versenyen. Radóné Erdős Lilly egyetlen jó formában, a női egyenben a harmadik helyre jutott fel, itt azonban Popporné rutinjával még nem tudott megküzdeni. Komoly tudását igazolja a női párosban Barabássyval elért első helye. Radó György gyenge formában startolt. Még így is kitett magáért, amikor a férfiegyenben Badinnal szemben csak nehezen adta meg magát 5:7, 2:6 arányban. A férfipárosban Weisz Mikával a harmadik helyre küzdötték fel magukat. Weisz Miksa egyébként ugyancsak a szokottnál gyengébb formát nyújtott az egyéniben, a párosban azonban kitűnően szerepelt. Nem mulasztjuk el megjegyezni, hogy a Haggibbor versenyző gárdája sűrűn kiegészítésre szorul, az ifjúsági gárdával többet kellene foglalkozni, ha a Haggibbor továbbra is megőrizni óhajtja a zsidó tenisz-sportban vitt, a jelenben azonban meg-meg ingó, éppizicióját.

A tárgyművesi Makkabit a versenyen Ovics képviselte. Ovics új figurája a zsidó sportnak. Fejlett tudása és szép stílusa révén személyében a zsidó sport igen komoly erővel gazdagodott. Ha Ovics idővel egybehangolódik a zsidó sport célkitűzéseivel és annak szellemét is elsajátítja, értékes, nevelő munkára alkalmas elemet nyert benne a Makkabi Szövetség. Kitűnő tudását mi sem jellemzi jobban, mint hogy az elsőosztályú férfiegyenben előbb Strudza herceget verte, majd Brandusat 6:3, 6:3 arányban győzve le a jobbik harmadik helyen végzett. Pompás játékokat nyújtott azonban a vegyes párosban is, ahol Gábor Dorával a jobbik harmadik helyen végzett.

Nem mulasztjuk el még megemlékezni a Haggibbor neveltje, Erős Géza Doherty Bucuresti teljesítményéről, aki az egyébként népes és erős mezőny legjobb férfijátékosa volt és aki megérdemelten szerezte meg az első helyeket.

A verseny végeredményei egyébként a következők:

Férfiegyes I. oszt.: 1. Erős Géza Doherty Bucuresti, 2. Badin II. IAR Brasov, 3. Ovics Makkabi Tárgyműves és Benedek CIAC.
Nőlegyes I. oszt.: 1. Bereczki TCR Bucuresti, 2. Popporné Zizovits Lenke CAO, 3.

Barabássy CIAC és Radóné Erdős Lilly Haggibbor.

Férfipáros I. oszt.: 1. Erős-Rurac, 2. dr. Farkas-Benedek, 3. Radó-Weisz Haggibbor és Badin-Brandusa.

Nőipáros I. oszt.: 1. R. Erdős Lilly-Barabássy, 2. P. Zizovits Lenke-Berecki Magda, 3. Gábor-Lám és Kenderessy-Hász.

Vegyes páros I. oszt.: 1. Barabássy-Erős, 2. Bereczki-Badin, 3. Gábor-Ovics és Lám-Brandusa.

Férfiegyes II. oszt.: A döntőben vannak Halmi dr. és Grünwald, mindkettő Makkabi Oradea. (A döntőt Oradean játsszák.) 3. Dolha és Málnásy.

Női egyes II. oszt.: A döntőbe Lám és Gábor Dóra kerültek. A döntőt később játsszák. 3. Haas és Szász Éva Makkabi Oradea.

Férfi páros II. oszt.: 1. Grünwald-Fried Makkabi Oradea, 2. Eisner-dr. Halmi Makkabi Oradea, 3. Popescu-Grema és Taranu I.-Taranu II.

Vegyes páros II. oszt.: A döntőre minősítette magát a Szász-Grünwald Makkabi Oradea és a Keleti-Halmi dr. Makkabi Oradea pár. A döntőt Oradean játsszák. 3. Lám-Popescu és Gábor-Rurac.

Ifjúsági női egyes: 1. Szász Éva Makkabi Oradea, 2. Gaál CIAC, 3. Keleti Makkabi Oradea és Szabó.

Ifjúsági férfi egyes: 1. Badin II. IAR Brasov, 2. Rurac, 3. Dolha és Fröhlich.

Jegyezzük még ide, hogy a verseny atmoszférája, de rendezése is, ami a zsidó sportolók zavartalan versenyzését illeti, helyenként bizony kifogásolható volt.

(w—)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Mátó premier: Az Alarcos detektív. Szenzációs vadnyugati történet. Főszerepben: Dick Foran az aranyhajú Cowboy és fehér csodáolva.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma a nagyközönség általános kérésére megégszer bemutatásra kerül a legszebb francia film: TARAKANOWA. Fősz.: Annie Vernay és Pierre Richard. Előtte új híradó.

ELT URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor!
1. Alaska, izgalmas kalandfilm az aranyások életéből, főszerepben: Jean Parker-Leo Carillo. 2. Aki a halált megjelöli (A nagy Gambini), izgalmas bűnügyi dráma, főszerepben: Akim Tamiroff-Genevieve Tobin.

A MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

AZ ALLAMÜGYESSZ. Bűnügyi dráma. Fősz.: Franchot Tone és Loretta Young. II. Szegény gazdag kislány. Shirley Temple legbájosabb alakítása. III. Journal. Aug. 4-től jön: I. Ghin-Ghis-Kan strémke. Premier. Peter Lorre. II. A halálbrigád. Roland Colman és Claudette Colbert.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

HINDU SIREMLEK, monumentális film második része, mely nagyszerűségében még az első is felülmúlja, főszerepben: La Jana-Hans Stüwe-Gustav Diesel-Theo Lingén.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Édes anyaföld. Pearl S. Buck világhírű regénye filmen. Az év legsikerültebb filmje több ezer szereplővel. Főszerepben: Paul Muni és Luis Rainer. Előtte Journal.

A Romániai Makkabi Szövetség részvétele Mária királyné elhalálása alkalmából

Bucuresti, augusztus 2. (Az Uj Kelet tud.) Mária királyné elhalálása alkalmából, a nagyszámú részvénytílatkozók között a Romániai Makkabi Szövetség nevében Robert-Weinberger-Vera elnök a következő szövegű részvénytíratot intézte Öfelsége Károly királyhoz:

A Romániai Makkabi Szövetségbe tömörült zsidó ifjuság kéri Felségedet, fogadja hatáhtalan féjdalmának kifejezését, amellyel résztvesz abban a mélyszégyásában, amely Felségedet, a királyi családót és a haza minden gyermekét érte nagy és szeretett királynénak elhunytá alkalmából, akinek felejthetetlen emlékét meg fogjuk őrizni.

Öfelsége Károly király a következő szövegű tíratiban válaszolt a Romániai Makkabi Szövetség elnökének:

Bucuresti, királyi palota
Köszönöm részvétük nyilvánítását.

KAROLY

Csak cöviden...

Az idei cluji Universitatea-Hungária labdarugómérkőzés után a Hungária két játékosá Ujvári és Cseh tettelesen inzultáltak a mérkőzés bírját Mesarosiu drt. Feljelentés folytán az MLSz fegyelmi bizottsága fejenként 300 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a fegyelmezetlen játékosokat.

„Mr. G.” (Guztáv svéd király álneve) még mindig versenyez. Utóbb egy napon két „komoly” játékot nyert. Az egyiket egy oldboy versenyen érte el Al Lindel 65 éves ellenfele ellen 6:1, 6:2 arányban, míg a második versenyben „Mr. G.” 6:1, 6:0 arányban győzött.

Eledben olasz-jugoszláv uszóversenyt rendeztek. Győzött Jugoszlávia 44:43 arányban.

Fordítások bármely nyelven, másolások dr Mandel Fordító Iroda Cluj, Memorandumai 24.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Riadó Pekingben. Izgalmas dráma, melynek szenzációs cselekménye Pekingben játszódik le. Eredeti felvételek, aktuális téma, főszerepben Gustav Fröhlich, Péter Voss.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Gyerünk az Edison moziba!
I. Gyilkosság a Hotel Centralban. Stolz Hilda, Erich Hausmann. II. Szöklök a drága. Evelin Grenoble, Robert Joung. III. Híradó. Jön: Orgona virágzás.

— 90.000 tonnás német óceánjáró épül. Berlinből jelentik: Németországban megkezdtek a legújabb óceánjáró hajó építésének előmunkálatait. Az új óriáshajót a Bremer Lloyd építteti és az 1939 elején már vízre is kerül. Az új német hajó nagyobb lesz, mint a „Queen Elisabeth”, az angol hajóóriás, melynek építési munkálatai a közeljövőben nyerne befejezést. A Bremer Lloyd legújabb hajója 90.000 tonnás lesz és a stettini dokkban kerül kivitelezésre.

— Szabályozni fogják a kisantant államok árucseréjét a spliti kongresszuson. Az Argus szerint a kisantant gazdasági tanácsának spliti ülészaka bizonyos változtatásokat fog eszközölni az árucserereformai rendszeren, amely hiányosnak mutatkozott. Többek között tanulmányozás tárgyává teszik annak okait, amiért a Csehszlovákiába irányuló sertéskivitel meghiusult.

— Személyesen cáfolta meg halálhírét. Bucurestiből jelentik: Néhány nap előtt fiatal, jól öltözött hölgy szólította meg éjjel a Bucuresti szomszédságában lévő Baneasa községben nyaraló Calota adótitet, akit csónakázni hívott. Calota meg sem kérdezte a leány nevét és néhány perc múlva a fiatalok jókedvűen csónakáztak. Szórakozás közben aztán a leány váratlanul felugrott, szónéskül a tóba ugrott, honnan nem került többé elő. Calota nyomban jelentést tett a csendőrségnek, hol őrizetbe vették. Két nap múlva megállapították, hogy az eltűnt leány Stoica Elenával azonos, ki a kérdése időben eltűnt bucuresti lakásáról. Az újságok híre után Stoica Elenát ismerősei már megsírták, midőn most általános megdöbbenésre vártatlanul feltűnt a korzón. Kiderült, hogy Calotával nem ő szórakozott, nem is volt Baneasan, de Constantaban nyaralt. A rejtélyes ügyben így újrazekdték a nyomozást.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, augusztus 4.

Bucuresti. 7.30: Torna, hírek. 18: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelzés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Táncczene lemezek. 20.05: Scheel Mihály énekhangversenye. 20.30: Felolvasás. 20.45: Strauss Richard hangverseny lemezekről. 21.30: Hírek. 22.45: Hírek külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.
Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Nyelvszleti előadás. 8.20: Koncert. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.
Budapest. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: A 2. honvédegyalozsereg zenekarának hangversenye. 15.30: Hírek. 17.45: Pontos időjelzés. 18.30: A rádió szalonzenekara. 20: Cigányzene. 21.30: A salzburgi ünnepl játékok keretében a „Tannhäuser” közvetítése. 22.25: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Droitwich. 20: Orgonahangverseny.
London Regional. 23.30: Művészlemez.
Prága. 22.10: Cseh filharmonikusok.

Péntek, augusztus 5.

Bucuresti. 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelzés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Aktuális hírek. 19.17: Kamarazene lemezekről. 19.45: Zongorahangverseny. 20.15: Felolvasás. 20.30: Hangverseny közvetítés egy étteremből. 21.25: Puccini: Manon Lescaut, opera lemezeiről. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. Az angol nevelés alapelvei. 8: Töncs olvasás. 8.20: Zsidó templomi dalok Tisobáav alkalmából. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.30: Az angol műsorból koncert.

Budapest. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 13.05: Énekszámok. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 18: Magyar nóták zongorán. 19: Az Országos Postaszekernakar műsora. 20.20: Sportközlemények. 20.30: Hegedűszámok. 21: „Monti ezredes”. Regényes hangjáték. 23: Hírek, időjárásjelzés. 24.30: Tánclémezek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Strasbourg. 22: Operatellőadás.
Toulouse. 22.15: Rádiófantázia.

APRÓ HIRDETÉSEK

FÜGGŐNSZÖVEI valódi vert csipkéből, gazdag mintaválasztékban, kívánó méretekben kapható „DER-BESIC” függőnykellékszaktizletben, Gólya-áruház feletti emeleten.

Fakadák 1000-4000, vashordók 200-700 literesek eladók. Cim Káhn Kálmán Sziget.

Főzni tudó zsidó lány (esetleg asszony), aki gyerekkel is foglalkozni tud, azonnalra kerestetik egy orth. zsidó családhoz Brasovba. Ajánlatokat Rattex tizlet, str. F. David 4, Cluj.

JÁHRZETTÁBLA alumínumból tetszetős, kisalak, egyszemélyes 150 lej, kétszemélyes 250 lej. Megrendelését zsidó dátumú közlendő. Boros papirkereskedés, Cluj.

Perfekt gépirónó kerestetik három hető kisegítésre. Cim a kiadóban.

Kétszobás, komfortos lakást keresek szeptember 1-re. „Szeptember” jellegre a kiadóba.

Zsidó diákokat keresek vidékre érettségi előkészítésre. Cim a kiadóban.

Kiadó bútorozott szoba 2-3 fiatalembernek, vagy házaspárnak, esetleg teljes ellátással. Str. Paris 50, utolsólelőtti ajtó.

Zsidó urilány, német nyelvtudással azonnal elhelyezkedne. Cim: Hala de Lapte Satu Mare, P. Bratianu 18.

Rövidárus segéd engros-detall, komoly munkaerő, állást keres. Schlesinger Ernő, Dej, Bărnuțiu 9.

HIR

— Időjósolat: Kismért nyomás, váltakozó felhős, ruó irányzat, lassu hőcsapadék a hegyekben és tóti részben. Ma délelőtt mérték.

— Carmen Sylvan kódot. Constanjaroi jeit ismeretlen tettesek ben xandra és Victoria Nemzeti színház művésze szülőben lévő lakására ákszeret, drágaköveket gyöbő keszpenzösszeget.

— „Uccespröner” a ket a sorocaj városából jeitük: A város kének reulivizgatása a visszaesések reulivizgatásos rosi vezetőség nevelés politikai protezzsájának kat, sot a tényleges é aron adtak el városi p nek a teteje azonban a seiket pro form városi mazták és ezen a cimere zéseket folyósítottak lat folyik.

— Folyik a vizsgálat kamara volt elnöke ellen: Az ifjovi törvényszakala Ilie Calciu volt és több volt tanácsos t gálatot, akiket különböző dolnak.

— Mi történt a zálog Szokatlan feljelentést te Capusan Victoria Aventa lako nő. A panaszos nő ké, hogy körülbelül há ser lejt adott kölcsön e vasuti alkalmazásában kinek gyógykezelését ér mennie. Sabau a kölcsön tételük egy rádiót adott tian, amikor lakására. eptéssel fedezte fel, ho tilt. A lakás ajtaját lörve találta és onnan a ló eltűnt. A feljelentés kényesen Sabau vitte vo gyében megindult a re

— Orvosi hír. Dr. Lig egy Ilona dr. szemorvos érkezett és rendelését morandului 27. Telefon

— Egy megvakult re atos modon visszanyert elentük: Oradean nagy est Vernescu reptilok 1937 december 31-én be vesztette látását. A k k külföldi szakorvosnál tereami, de hiába. Mult tsi klinikán azután vá ény nélkül hirtelen v rnesse kapitány tegna za Oradeára.

— Megbűntetik azoka kik elbocsájtják közzm m azotváltak. Bucurestib ilügyi minisztérium e ipar és kereskedelmi meggazdasági kaman gyelőségeknek, hogy j szon munkaadók ellen, ehívott katonai előkép bocsájtják és másokat

— Halle Szelassie te amit arra, hogy vissz zelassie, a volt négus ény, hogy valaha v eloszlatta „udvartart azát és családjával E b egyik szállodájában nyilvánosságot szigo tet é. Többé emléki gyetlen szórakozása e zni tanul egy magár alloda egyik irnokató

— Kimutatás a „Má illkódéséről 1938. év t ott: 650 ebed, 90 lite telték: 650 ebed á 25- 6.935, betegek hozz egváltása 172. E havt el 24.391. Kiadások: 16.250, ételhorlásér 200, jutalékokra 1387. és tel 1636. tejszán 60, segélek városi le a: Lel 24.391.

HIREK

— **Időjel:** Kismértékben váltakozó légnyomás, váltakozó felhőzet, muló jellegű boruló irányzat, lassu hőstíledés, helyi jellegű esőzések a hegyekben és az ország északkeleti részében. Ma délelőtt a fővárosban 36 fokot mértek.

— **Carmen Syivan kirabolta két színésznőt.** Constanjaról jelentik: Carmen Syivan ismeretlen tettesek behatoltak ivatasa Alexandrara és Victoria Mierlescu, a Bucuresti Nemzeti Színház művésznőinek a Popovici-szállóban lévő lakására és elvittek különböző ékszereket, drágaköveket, egy revolvert, nagyobb készpénzösszeget és egy betétkönyvet.

— **„Uccaseprőnek” alkalmazták barátját.** A sorocai városban korrupt urak. Sorocából jelentik: A sorocai városbírája ügyvitelében rendkívül kegyetlenül viselkedett a több mint tíz évig tartó vizsgálata során. A város vezetői a városvezetőnek adták a bírósági iratokat, a városi bírókat, sőt a tényleges értéknél ötösről kisebb áron adták el városi parcellákat. Mindezeknek a tetejé azonban az, hogy költségvetéseiket pro forma városi uccaseprőnek alkalmazták és ezen a címen évek óta nagy fizetéseket folyósítottak számukra. A vizsgálát folyik.

— **Folyik a vizsgálat a bucaresti munkakamara volt elnöke ellen.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék vizsgálóbírói hivatala Ilie Calciu volt munkakamara elnök és több volt tanácsos ügyében folytat vizsgálatot, akiket különböző visszaélésekkel vádolnak.

— **Mi történt a zálogba adott rádióval?** Szokatlan feljelentést tett a rendőrségnek ma Capusan Victoria Aventura 12 szám alatt lakó nő. A panaszos nő előadta a rendőrségnek, hogy körülbelül három héttel ezelőtt az őt adta kölcsön egy Sabau Stefan nevű vasuti alkalmazásban álló ismerősének, akinek gyógykezelésére a kórházba kellett mennie. Sabau a kölcsönpenz ellenében biztosítékul egy rádiót adott át neki. Tegnap azonban, amikor lakására hazatért nagy meglepetéssel fedezte fel, hogy lakásáról a rádió eltűnt. A lakás ajtaját állítása szerint felnyitotta és onnan a zálogba kapott rádiót előtűnt. A feljelentés szerint a rádiót önkényesen Sabau vitte volna el. A feljelentés ügyében megindult a rendőrségi vizsgálat.

— **Orvosi hír.** Dr. Ligeti Sándorné Somogyi Dona dr. szemorvos szabadságáról hazatért és rendelését megkezdte. Str. Memorandului 27. Telefon 3615.

— **Egy megvakult repülőkapitány csodás módon visszanyerte látását.** Oradeáról jelentik: Oradean nagy feltűnést keltett Ernest Vernescu repülőkapitány esete, aki 1927 december 31-én baleset következtében elvesztette látását. A kapitány számos bel- és külföldi szakorvosnál próbált gyógyulást teremni, de hiába. Múlt hónapban egyik párizsi klinikán azután váratlanul minden előzmény nélkül hirtelen visszanyerte látását. Vernescu kapitány tegnap este érkezett vissza Oradeára.

— **Megbüntetik azokat a munkaadókat,** akik elbocsátják közmunkára behívott alkalmazottaikat. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium erősen interveniált az ipar és kereskedelmi, valamint munka- és gazdasági kamaráknál és munkafelügyelőkkel, hogy járjanak el szigorúan az ilyen munkaadók ellen, akik a közmunkára behívott katonai előképzős alkalmazottaikat elbocsátják és másokat vesznek fel helyükükre.

— **Halle Szelassie teniszezik és már nem számít arra, hogy visszakerül trónjára.** Halle Szelassie, a volt népus végleg feladta a reálpolitikát, hogy valaha visszatérhet trónjára. A francia „udvartartását”, eladta bathi palotáját és családjával Eastbourne tengeri fürdőjébe költözött, ahol a családja szülőfalujában húzódott meg, ahol nyilvánosságot szigorúan kerülő, szerény életet él. Több emlékiratát sem dolgozik. Egyetlen szórakozása abból áll, hogy tenisztenis tanul egy magánház teniszpályáján a szülőfalujában egyik imokától.

— **Kimutatás a „Marpe Lanefes” Egyetemen.** A Marpe Lanefes Egyetem 1933. év július haváról. Kiosztott: 650 ebéd, 90 liter tej, 8 liter bor. Beszámoló: 650 ebéd a 25. — lei 16.250, tagdíjak 6.935, betegek hozzájárulása 900, ebédek hozzájárulása 172. E havi hiány 134. Összesen: lei 24.391. Kiadások: kiosztott ebédek értéke 16.250, ételhordásért 2.718, igazg. költs. 1.000, jutalékokra 1387, konyhai kiadások, főzés és tej 1836, tejszámia városi betegeknek 1.000, segélyek városi betegeknek 500. Összesen: lei 24.391.

— **Szmirnában letartóztattak száz zsidót,** mert túlhangozatosan beszéltek „tájszólással”. Isztanbulból jelentik: Szmirnában a rendőrség több mint száz török állampolgárságu zsidót letartóztattott és fejenként száz lej pénzbüntetéssel büntetett, mert igen hangosan beszéltek zsidó „tájszólásukon”. A letartóztatottakat komoly figyelmeztetés után szabadon bocsátották. Ezeket az intézkedéseket valamennyi idegen nyelvre kiterjesztik Szmirnában, amennyiben idegen nemzetiségű vagy fajú török állampolgárokról van szó. A hatóság eljárására jogi alapul régebbi rendelet szolgál.

— **Dr. Krausz Imre ügyvéd íródját Calea Marechal Foch 27. szám alá helyezte át.** (Szemben az Unkarius Kollégiummal).

— **A kutya és az esküdt.** Londonból jelentik: Lord Hewart Anglia főbírája egy különösen bonyolult ügyet már több, mint egy hete tárgyal a londoni esküdtszék előtt. A tárgyalás tízedik napján az egyik esküdt Joseph Hannam egy King Charles spaniel kutyával a háza alatt jelent meg a tárgyalóteremben. Amikor lord Hewart felelősségre vonta a kutya miatt az esküdtet, Hannam így felelt: „Török vagyok már az egész dologgal. Tíz nap óta amióta esküdt vagyok, se éjjelem, se nappalom. Ma elhoztam a kutyámat, hogy szórakoztasson egy kicsit. A terem az az én otthonom, hogy kutyámat nem engednek be. Ugyáltszik, nem tudják, hogy Károly király megparancsolta, hogy még a Titkos Tanács ülésére is szabad King Charles spanielt bevinni. Nem tudom, hogy lódságod tudja-e, ha egy ilyen spaniel kutya kapar a Buckingham-palota ajtaján: oda is be kell engedni.” Lord Hewart nem hatotta meg ezt a történelmi okfejtés és Hannamot kiutasította a tárgyalóteremből. A dühös esküdt ezzel már el is érte a célját, mert nem kellett több résztvennie a bonyolult ügy tárgyalásán.

GA GDYNIA

Amerika Hajóársaság S. A.

Rendszeres utas- és teherszállítás ÉSZAK-AMERIKÁBA és KANADÁBA az új modern „BATORY” és „PILSUDSKI” motoros hajókkal Bucurestiből NEWYORK-ba, vagy HALIFAX-ba, beleértve a vasuti utazást gyorsvonaton, vízumokat, szállodát, ellátást a kikötőkben, 18.000 lejttől felfelé.

DEL-AMERIKA Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires a kényelmes „KOSCIUSKO” és „PULASKI” gőzösökkel kedvező árak mellett.

PALESTINA az s/s „POLONIA” óceánjáróval, turistaosztály 4.400 lejttől felfelé.

GDYNIA AMERIKA LINIA DE NAVIGATIE S. A. Bucuresti, Str. Poicaré 39. Telefon 4-22-31.

— **Dinamittal felrobbantotta magát a szerelmes bányaművezető.** Baia Mare-ről jelentik: Temetési menet vonult tegnap keresztül Baia Mare-n. Építőmunkások szállították Leschian Simon bányaművezető holttestét, aki furcsa halálmet választott. Négy leány vitte utána az élő gyertyát utolsó kívánsága szerint. Leschian Simon, aki négy éve szorgalmas művezetője volt az Aurum bánya társulatnak, már régebbi idő óta akart öngyilkosni. A kiválasztottak azonban mindenkor kossarat adtak az érzékeny fiúnak, aki emiatt annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Bucsuievetet irt, amelyhez négy izben kezdett hozzá és csak negyedszer tudta befejezni. „Columban mérnök ur, — így szól a levél — a személyzet oszlopa voltam, de érzem, hogy tovább nincsen kitartásom az életben maradni, véget vetek életemnek és kérem, hogy a társulat szülőfalumba szállítsa holttestemet. Négy leány tartsa a gyertyát a koporsó mellett: Veronica, Victoria, Lenuța és Elisabeta, aki a feleségem lett volna. Könnyes szemmel kell itthagynak mindenkit. Nem irhatom meg, hogy miért. Csak az öngyilkos. Szervuszatok kollégák és ne felejtsetek el, hogy tul türelmes voltam. Amim van, afelett a szillem rendelkeznek. Nyomozni nem szükséges.” Ezzel a levéllel a zsebében ment az aranybányába, ahol előbb dolgozott, majd a negyedik szint egyik dugott helyére ment, ahol magához erősítette a dinamitot, meggyújtotta a zsinórt és másodpercek alatt a robbanás apró darabokra szakította felső testét. Ilyen furcsa módon vetett életének a 27 éves szerelmes bányaművezető. — Koporsóját hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára.

— **Requiem Mária királyné emlékére.** Csiklósban, Julius 24-én délelőtt 10 órakor Románia Santiago de Chile-i követe Miroca Cristescu Mária királyné temetése alkalmából istentiszteletet rendezett, amelyen résztvett a köztársasági elnök képviselőjén kívül a külügyminiszter, a kormány több más tagja, a diplomáciai ügyvivők és a román kolónia teljes számban. Az istentisztelet végeztével Cristescu követ fogadta a részvételátogatókat. A csillei sajtó noszu cikkeiben méltatta Mária királyné személyiségét, akit a kor legnagyobb királynéjának és női személyiségének jellemzett.

— **Sulyos szankciók korrupt bírák ellen.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium drasztikus intézkedéseket fogantatott a korrupt bírák ellen: N. Suroceanu, chisinaui táblai tanácsos, Veliki sucevai törvényszék elnöki rangban levő bíró és Gh. Codreanu sorocai járásbíró ellen, akiket elmozdítottak hamisítás, hivatalos hatalommal való visszaélés és az állampolgársági revizionál tanusított inkorekt eljárás miatt. A minisztérium 6-6 hónapra felfüggesztette állásából Mihai Paraschivescut, a cernaui tábla tanácsosát és Ion Stoianovot, Reuzina-Targ-i (Orhei megye) törvényszéki elnöki rangban levő járásbíró.

— **Hamis bukás miatt büntügyi eljárás indult egy sörgyáros ellen.** Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt csődeljárás megindítását kérték Vache Nissanian bucaresti sörgyáros ellen az ilfovi törvényszéken. Nissanian rendkívül gazdag ember hírében állott és a Str. Inclinata 2. szám alatt lévő gyárnak volt a tulajdonosa. A csődeljárás során aztán kiderült, hogy 3 millió 700 ezer lej felezésellen tartózkodása van. A csődeljárás ügyességhez tette át az iratokat.

— **Segélypénztárt létesítenek a kereskedők és iparosok számára.** Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági minisztérium kiküldött bizottsága elhatározta, hogy segély és biztosító pénztárt létesít a kereskedők és iparosok számára, amely a beteg, rokkant és szülőkölődő iparosokat és kereskedőket fogja segélyezésben részesíteni. Az idevonatkozó biztosítási szolgálatot megszervezik. A biztosítás nem lesz kötelező, de minden érdekelt számára ajánlatos. Ez a biztosító szolgálat tovább tanulmányozza a kereskedők és iparosok költséges biztosításának megszervezését. Az új intézmény magánjellegű lévén, az illetékes iparkamarák, vagy a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének észsze alatt fog működni. A bizottság munkáját még folytatja és az idevonatkozó szabályzatokat részletesen kidolgozza.

— **Az Országos Szaktanács foglalkozott a kisebbségi kérdéssel.** Az Országos Szaktanács legutóbbi értekezletén a kisebbségi kérdéssel foglalkozott és idevonatkozóan az alábbi határozatot hozta: Az Országos Szaktanács kötelekbe tartozó cluji szervezet munkások képviselőinek 1933 július 31-én tartott értekezlete a népkisebbségi kérdéssel foglalkozva, a következőket állapította meg: A népkisebbségi kérdés eddig azért nem jutott meggyugtató megoldáshoz, mert egy többségi, mint népkisebbségi részről hiányoztak annak előfeltételei, hogy a többségi és kisebbségi népek között olyan kedvező összhang alakulhasson ki, mint amilyen kialakult a többségi és kisebbségi szervezett munkásság között az albaiulai nemzetgyűlés előtt és azután. A megértés előmozdítása céljából feltétlenül szükséges, hogy a népkisebbségi probléma teljes őszinteséggel és nyíltsággal legyen mindkét részről megvitatva. E célból a kisebbségeknek őszintén és véglegesen le kell szegedniük a román állammal szembeni magatartásukat. E kérdés tekintetében a romániai magyar népkisebbségi munkásság újvilágosan és félreértéketlenül megerősíti azt az eddig is vallott álláspontját, hogy feltétlen lojalitással és hűséggel van a román állam iránt, melynek területi egységét véglegesen ismeri el. Ennek alapján joggal ragaszkodhat ahhoz, hogy a kisebbségi jogok egy általánosságban, valamint ennek a munkásságra vonatkozó összes rendelkezésben kedvező és végleges megoldást nyerjenek. Hogy a megadandó népkisebbségi jogok a jövőben semmiféle vita tárgyát ne képezhessék azok gyakorlati keresztülvitele céljából a konferencia szükségesnek tartja egy emlékirat kidolgozását és az illetékes kormánytényezők előjuttatását, amely emlékirat határozott formában és részletesen fejezze ki a romániai népkisebbségek kívánságait. A romániai magyar szervezett munkásság hajlandó minden népkisebbségi csoporttal felvenni az érintkezést a fenti alapelvek alapján, egységes álláspont kialakítására és avégből a konferencia magyar munkásokból álló bizottságot küld ki az érintkezés felvételé céljából ezen usportokkal és az illetékes tényezőkhöz.

Mily gyönyörű panorámai

Lelkesülten áll a turisták csoportja a hegycsúcson és ájtatosan szemléli a pompás kilátást a gyönyörű vidékre. Könnyen sikerült nekik a több ezer méter magas hegycsucs megmásítása, a felesleges izdagságképződés nem fásasztotta el tagjait. Mint modern, jóltréniozott sportolók. Őn is tudja, hogy eme kellemetlen jelenések, melyek sporttevékenységnek csak hátráltatják, miként kerülhetők el? Nincs turista, vagy turistánő, ki ne tudná, hogy hátizsákjából nem szabad a tiszta tejből előállított Hidro-Milkuderm krémnek hiányoznia. Ez megóvja a felesleges izzadságtól, a kellemetlen izzadságszagot már könnyű bedörzsöles után eltávolítja és mindamellett a bőrt nem ingerli. Kellemes és szerencsés nyári kirándulás Hidro-Milkuderm nélkül szinte elképzelhetetlen.

TURISZTIKA

Zsidó turistatalálkozó a Retyezáton

A Haggibbor Sportegyesület turistaszakosztálya résztvesz a timisoarai Kadima zsidó turistatalálkozóján. A találkozó időpontja és helye: augusztus 17 a Retyezáton levő Bucura tó, a kirándulás tartama augusztus 14-21. A turistatalálkozóon csakis gyakorlott zsidó turisták vehetnek részt. A turistatalálkozóra vonatkozó részletes felvilágosítással a Haggibbor turistaszakosztályának elnöke (Str. Baron L. Pop 10, Uj Kelet) készséggel szolgál. Jelentkezni legkésőbb augusztus 6-án, szombat este 9 óráig lehet.

A Haggibbor turistaszakosztálya közli, hogy a vasárnapi Tisa-bóv bójt miatt, kirándulást nem rendez.

A cluji SSAEC turista szakosztálya kirándulást rendez Ardeal legszebb tó-jához Ceghebe autókamionnal. Vendégeket szivesen lát a vezetőség. Ertekezni az Unkarius Kollégium tornatermében este 8-10-ig és a Schusster Emil cégnél, Piața Unirii.

Nafta és háboru

A holnap háboruja a motorizált osztagok háboruja lesz, amelyben döntő szerep jut az egyes országok naftakészletének. Szovjetország, amely az elmúlt esztendőben 23 millió tonna naftát termelt, egyetlen állam Románia mellett, amely naftaszükségletét teljesen fedezheti. Kiszámították, hogy Németországnak békeidőben 6 millió tonna, háboru esetén azonban 12 millió tonna naftára van szüksége, holott a német naftatermelés alig tesz ki félmillió tonnát. Igaz, hogy kétféle millió tonna mennyiségben sikerült mesterséges hajtóanyagot is előállítani, ennek ellenére azonban még, ha fokozható is ennek termelése, Németországra kénytelen más országok naftapiacára szorulni. Feltűnő, hogy a hatalmas angol birodalomnak nincs naftaforrása. Felhasználhatná ugyan gazdag szénbányáit a műlaj gyártására, de ehelyett hatalmas tankhajóknak és ezeket védő erős hadihajóknak fenntartására bizza a naftaellátás folytonosságát. Ez a körülmény magyarázza azt a tényt, hogy Angliának van a legtöbb tankhajója. Az egész világ 3.7 millió ürtartalmu tankhajóiból majdnem 3 millió ürtartalomnak megfelelő tankhajó mennyiség van az angolok birtokában. Olaszországnak sem naftája, sem a műlajgyártáshoz szükséges nyersanya nincsen. Békeszükséglete 2.5 millió tonna, amelyet teljes egészében külföldről fedez.

Franciaország, amelynek naftatermelése egészen jelentéktelen, műlajgyártása pedig kezdetleges, hasonló helyzetben van. Franciaország a hiányon a nafta elraktározással fogadja. Eddig 5 millió tonna nafta befogadására szolgálo védett raktárral rendelkezik és kiépítését egyre fokozza.

— **Egymilliórd szótven millió** Bucuresti város költségvetése. Bucurestiből jelentik: Bucuresti költségvetés tervezését a belügyminiszter elé terjesztették hozzájárulás végett. A költségvetés végösszege 1.150 millió teszik.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

ten fekszik. A harc egész nap tartott. Az orosz területre behatolt japán csapatokat tüzbe fogta az orosz tüzérség és bombázták az orosz repülőket. A japánok nagy veszteségeket szenvedtek.

Ugyanekkor a japán hadügyminisztérium a következőket közli: Tegnap négy orosz ezred 30 tank vezetésével és 25 ágyú védelme alatt megtámadta a Shtauspinget. A japánok mintegy kétszáz méter nyire engedték közel magukhoz a támadókat, majd ellentámadásba mentek át és visszavonulásra kényszerítették őket. Este Csangkufeng ellen indítottak támadást a szovjetcsapatok, de a japánok ezuttal is visszaverték őket. Kaojo határfalut harminc repülőgéppel bombázták. Több polgár életét veszítette.

Tokiói jelentés szerint Szumun szovjet ügyvivő jegyzéket nyújtott át a japán külügyi államtitkárnak, tiltakozva a július 31-i és augusztus 1-i japán támadások ellen, amelyek a szovjetek által orosz területnek tekintett Csangkufeng vidékén történtek.

Japán elutasít minden idegen közvetítést

Japán politikai körökben hangsúlyozzák, hogy az orosz-japán viszályban bár milyen idegen hatalom közvetítése csak kudarcra vezethet. A japánok elutasítják egyes külföldi körök által sugalmazott közvetítési lehetőséget. A közvetítés korai volna még, mert nem lehet felmérni még a viszály tényleges jelentőségét. Nehéz volna annak megállapítása is — mondják Tokióban — melyik hatalom volna a legalkalmasabb a közvetítő szerepre. A békítés ürügye alatt a közvetítő maga is beavatkozhatna a vitába. Japán kész, közvetlen tárgyalásokat kezdeni a szovjettel. A viszály meg fog szűnni abban a pillanatban, mihelyst a szovjetek részéről megszűnnek a kihívások.

Konoye herceg miniszterelnök hosszabb tanácskozást folytatott a japán kormány több tagjával és a hadsereg vezető embeivel. Ezeket a tárgyalásokat a mandzsuriai orosz-japán határharcokról volt szó. A megbeszélés délig tartott, amikor a miniszterelnök munkatársaival együtt ebédel.

Tüntetések Oroszországban

Moszkvából jelenti a Tass: Oroszország több városában a munkások tömegei tüntetéseket rendeztek a japán katonai kihívás ellen és kemény ellenállást követeltek a moszkvai kormánytól. A munkások és mérnökök négyüléseinek határozati javaslatokat fogadtak el, amelyekben hangoztatták, hogy a Tokió-Róma-Berlin tengely egyetlen földdarabot sem fog tudni elszakítani Szovjetországtól, melynek egész népe mozgósítás állapotában van és bármikor kész fegyvert ragadni a kormány első hívó szavára.

Japán békeajánlat Hongkongban

Hongkongból jelenti azt a figyelemre méltó hírt, hogy a kínai kormányhoz békekötési ajánlat érkezett az utóbbi napokban japán részről. A béke-indítvány feltételei egyelőre ismeretlenek, mert azokat a legnagyobb titoktartással kezelik. A hankui kormány figyelmesen tanulmányozza a japánok által közölt feltételeket.

Megdöntötték a repülés magassági világrekordját

Moszkva, augusztus 4. Augusztus 2-án a „23 Bis” elnevezésű sportrepülőgéppel, amit Fedosiev pilóta vezetett, a tucinovi repülőtér felett 7975 méter magasságba emelkedett és 2718 méterrel megdöntötte a francia André Japy magassági világrekordját.

Runciman lord Prágába érkezett

Pénteken újból összeül a csehszlovák parlament. Hlinka pártja egyelőre semleges magatartást tanúsít a kormány statumtervezetével szemben

Prága, augusztus 3. Runciman lord szerda délelőtt 11 óra 20 perckor átlépte a csehszlovák határt és délután 2 óra 54 perckor Prágába érkezett. A pályaudvaron a kormány és az angol követség képviselői üdvözölték a lordot.

Runciman lord kijelentette az Evening News munkatársának, hogy két-három hónapig szándékozik Prágában maradni. Küldetésében, mely a csehszlovák problémák megoldásának elősegítésére irányul, számít a béke minden jóakaratu barátjának támogatására. A lord kijelentette a sajtónak, hogy elsősorban a szudetanémet kérdés érdekli, de a többi csehszlovákiai kisebbségek ügyével is behatóan foglalkozik. Éppen ezért nem fog állandóan Prágában tartózkodni, hanem meg fogja látogatni az összes kisebbséglakta vidékeket is.

A prágai „Lidove Noviny” című lap tudni véli, hogy Csehszlovákia nyugati barátai Londonban és Párizsban egyaránt helyeslik a Hodza miniszterelnök által készített nemzetiségi tervezetet.

A csehszlovák képviselőház tegnapi ülésének napirendjén, — mely mint megtört, mindössze negyedórát tartott, — gazdasági kérdések szerepeltek. A parlament legközelebbi ülését augusztus 5-ikén tartják meg írásos összehívás alapján. Ma délután a kormánykoalíció pártjainak parlamentterjelt tartott értekezletet a nemzetiségi statummal összefüggő kérdésekről. Szóba került a nyelvtörvény, a közigazgatási reform és Runciman megérkezése is. Az ellenzéki képviselők is gyűlést tartottak. Hlinka pártja elhatározta, hogy egyelőre nem foglal állást sem pro, sem kontra a kormány tervezetével szemben.

Amerika is megfigyelőt küld Csehszlovákia felé

Berlin, augusztus 3. Hugh Vilmos, az Egyesült Államok berlini nagykövete, utasítást kapott kormányától arra, hogy a helyszínen tanulmányozza a csehi problémát. A nagykövet a katonai attasé kíséretében már a tegnapi nap folyamán Prágába repült, ahol Wilson prágai amerikai nagykövettel együtt közös jelentést készítenek a csehi kérdéstről, amelyet továbbítani fognak Washingtonba.

Holnap, pénteken a ROYAL slágermozgóban két szenzációs premier egy helyért

I. Spanyolország lángokban

Egy izgalmaikkal teli film, amelyben egy nagy szerelem játszódik le és amelyben a spanyol háború kitörése kapcsolódik bele:
Főszerepben: Loretto Young.
Előadások: 3.20, 6.20, 9.30.

II. Charlie Chan Monte Carlóban

A világhírű mesterdetektív legutolsó kalandja Monte Carlo festői szépségű vidékén. — Mindenkit lebilincsel ez a film.
Főszerepben: Warner Oland.
Előadások: 5, 8, 11.

Ma, csütörtökön utoljára TARAKANO VA, ANNIE VERNAY-el

A romániai cionista szervezet hitet tesz Weizmann politikája mellett

A bucaresti cionista vezetés nyilatkozata a jisuv vezetőinek magatartásáról és felhívása a romániai cionistákhoz

Bucuresti, augusztus 4. A romániai cionista szervezet bucaresti elnöke nyilatkozatot tett közzé, amelyben helyesli a palesztinai zsidóság vezetőinek magatartását, csatlakozván dr. Weizmann Chaim felhívásához, aki a konstruktív munka és a méltó önvédelem elveinek megvédésére szólította fel a jisuvot. A romániai cionista szervezet fájdalommal regisztrálja a palesztinai zsidóság vérdíjazatát és örömmel üdvözli három új zsidó kolónia létesítését a zavargá-

sok közepette. Üdvözi teljes bizalom jegyében a cionista világszervezet vezetésének magatartását, a cionizmus győzelméért vívott harcban. Ugyanakkor felszólítja a bucaresti elnököt a romániai cionistákat, hogy őrizzék meg hidegvérüket és bizakodásukat és ne adjanak hitelt tendenciózus híradásoknak, melyeket érdekeltek körök lanszíroznak, hanem várják bizalommal a kibontakozást.

Tiszti becsületszó ellenében sem helyezte szabadlábra a magyar kuria Szálasit

Szálasit két aktív tiszt bátyja felajánlotta becsületszavát nyilaskeresztes vezér szabadlábrahelyezéséért, de a kuria visszautasította a különös kérést

Budapest, augusztus 3. A kuria Török-tanácsa ma foglalkozott Szálasit Ferenc őrnagy, a magyar nemzeti szocialista párt vezérének fogvatartási ügyével. Mint arról már beszámoltuk, a tábla visszautasította Szálasit szabadlábrahelyezési kérését annak ellenére, hogy tízezer pengő kauciót ajánlott fel. A kuria szintén visszautasította a nyilaskeresztes vezér szabadlábrahelyezési kérését, bár Szálasit most már ötvenezer pengő óvadékot is hajlandó lett volna letétbe helyezni szabadlábrahelyezése fejében. Az indoklás kimondja, hogy tekintettel a várha-

tó ítélet súlyosságára, a kuria bármilyen nagy kauciót nem lát elegendőnek, amelynek fejében Szálasit szabadlábra helyezhesse. Ugyanakkor Szálasinak két katonatiszt bátyja felajánlotta, hogy tisztai becsületszavukat adják arra, hogy testvérük nem fog elszökni az ítélet elől. A kuria azonban ezt a különös ajánlatot is visszautasította azzal, hogy hasonló eset még nem fordult elő a joggyakorlatban és így a felajánlott tisztai becsületszó ellenében sem helyezhetik szabadlábra Szálasit.

Figyelem!
Péntektől a Royal slágermozgóban **Mária királyné tiszteletére készült film!**
Felvételeket a Fox Movietone erre a célra kiküldött riporterei készítették.

A köztársaságiak újabb előnyamulása a spanyol fronton

Barcelona, augusztus 3. A kormány kielménye szerint a köztársasági csapatok elfoglalták Portillo de Guadalviart és számos vasúti órházat és két falut. A köztársasági csapatok átkeltek a Guadalviador folyón. Az Albarracin körzetben a köztársaságiak tíz kilométert nyomultak előre.

Enyhült a palesztinai helyzet

JERUZSÁLEM, augusztus 3. A palesztinai helyzet jelentősen enyhült. Hátfeloldották a bizonyos órákra vonatkozó közeledési tilalmakat, amelyek kelen napig voltak érvényben.

Cáfolják az egyiptomi font leértékelésének híreit

Kairó, augusztus 3. (Rador). A képviselőház 118 szavazattal 21 ellenében megszavazta azt a törvényt, amely a kormányt felhatalmazza pénzügyi jellegű törvények hozatalára. A vita során a pénzügyminiszter határozottan cáfolta az egyiptomi font leértékeléséről elterjedt híreket.

Jom Hanoár a somesul recei ifjusági tábor keretében

Cluj, augusztus 4. A somesul recei cionista táborban az előzetesen megállapított program lebonyolítása keretében ma kezdődött meg a Jom Hanoár, a cionista ifjusági konferenciája, amelynek keretében az ifjusági mozgalom közös problémáit vitatják meg. A Jom Hanoár után a Keren Kájena és a sékel napja következik és a tábor programja így minden zökkenő nélkül zajlik és közeledik a befejezés felé.

Ülésezik a londoni menekültügyi bizottság

London, augusztus 4. A kormányközi menekültügyi bizottság mai ülésén lord Winter-t választotta meg elnökül. A négy alelnököt Franciaország, Amerika, Hollandia és Brazília fogja delegálni. A menekültügyi bizottság igazgatójává George Ruble hírneves amerikai jogászt nevezték ki, aki Londonban fog működni. A bizottság legközelebbi ülését holnap tartja.

CSAK AZ ÁRJA BETEGEK KEZELÉSÉRE TILTVAK EL A NEMETORSZÁGI ZSIDÓ ORVOSOKAT

Berlin, augusztus 3. Hivatalos körök mutatnak arra, hogy a zsidó orvosok működésének beszüntetése csak az árja betegek kezelésére vonatkozik. Lapunk más helyeken közöljük ugyanis azt a hírt, mely szerint szeptember 30-án megvonják a zsidó orvosoktól működési engedélyüket. Az új magyar ázat azt jelenti, hogy zsidó betegek továbbra is kezelhetnek a zsidó orvosok által.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. ayomása Cluj, Strada Baroz I. Fog. Telefonszám: 18-60.

TER. DUNA
TUDOSITÓ
Posta
Taxa postala
kifizetett az állam.
No. 244716/529.
1938. augusztus 18-96.
116.

A SZ
Run
A francia

Amig egy ny
libeccialisból a

Volt Oradea város
örvendő főmérnöke,
mostanában ment
azzal szórakozik, ha
oradeai magyar la
főmérnök ur néhány
ban nyaralt, ahonn
let irt a világ mind
ta mozgalmát meleg
gyar Lapok című
szines fürdővel né
tői szépségével fog
Karlsbadban nyara
viseletével. Sokalta
Karlsbadban és az
fejezte be, hogy
gazdasági revolució
mányintézkedés a
vonatkozólag.

Ebből a cikkből
Oradean, mert a fő
tünöcsen liberális em
oradeai lapjaink
dik azon, hogy Kő
hatott. Mi persze
kusan a dolgot. Tu
a zsidókérdésben, i
megnyilatkozások n
munkat. Istenem, o
pontból, hogy Kőz
lis-e, vagy antisze
nyos, hogy édes ke
mazott főmérnök v
zetén. És nem az
pálfordulás ez, az
egynemely volt d

Egy dologra azo
Kőszegyi főmérn
különböző cikkek
tett közzé, amely
gyon tanulságos,
arra, hogy miért
antiszemita némely

Megtudjuk ebből
amelyben az ómír
írja sok elismerő
tai felé, hogy mié
és miért antiszem
„Tény az, — me
latkozatban, —
sokkal liberálisab
ledjük, én Orade
legjobb meggyőző
mészetes, hogy a
város vezetősége
zsidó volt. Most
kötélék sem akad
lis vagyok, de sz
a világot.”

Nézünk most m
szög, amelyre azá
kott főmérnök, ho
vatalból liberálisn

„Nem nevezhet
közgazdász urak
— akik részvény
gyek alatt az ing
Ezekben az üzlet
gyok, mert biztar
Elég lesz, ha felé
deal pénzügyi vá
millió lei vagyone
Hát ezért antis
ur. Bár a pénzét
is elveszthette vo
mészet, hogy ny
Ha Kőszeghy
Kreugerén veszite
szini nem volna
míne millióért se
szemita három m